

DRAUGAS

PERIODICALS
November 21,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 21, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 11/20/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr. 227
Kaina 50 c.

Tėvynėje pasižvalgius

* Lietuva patikslino savo indelį į būsimas Europos Sąjungos bendrąsias pajėgas, papildomai pasiūlius sraigtasparnį, o vietoj dviejų karo laivų — du minų paieškos laivus. Šiuos karinius padalinius, galinčius dalyvauti bendrose tarptautinėse operacijose, Lietuva yra pasiūlius ir NATO. Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius Briuselyje pristatė pakoreguotą sąrašą karinių padalinių, kurie bus pasiruošę dalyvauti ES krizių valdymo operacijose. Jis pažymėjo, kad „kuriamas ES greitojo reagavimo pajėgas suvokiame kaip paramą NATO, o ne kaip konkuruojančius ar tas pačias funkcijas dubliuojančius karinius pajėgumus“.

* Rusijos dujų susivienijimo „Gazprom“ vadovai pasiūlytino praėjusią savaitę Lietuvos vyriausybės patvirtinta bendrovės „Lietuvos dujos“ 34 proc. akcijų pardavimo strateginiam Vakarų investuotojų programai. Grasinama svarstyti galimybę nedalyvauti dujų tiekėjams skirtoje „Lietuvos dujų“ akcijų paketo privatizavime. (LR, KD, R, Elta)

* Nors Azartinių lošimų įstatymo pataisais dar tebėra Seime, pamažu Lietuvoje įsibėgėja lošimų verslas — jau išduoti pirmieji trys leidimai, apie ketinimus steigti du kazino salonus pareiškė šiuo metu steigiamą Lietuvos ir Olandijos įmonė „Casino Planet“. (VŽ, Elta)

* Praėjo pusmetis, kai keliasdešimt žmonių Vilniuje suvalę „Stiklų“ produkcijos susirgo salmonelioze. Tačiau ši „save gerbianči“ bendrovė neištesėjo viešai duoto pažado žmonėms kompensuoti patirtus nuostolius.

* Jei būtų sutvarkyta vandens apskaitos sistema, vanduo atpigėtų, nes dabar vandens tiekėjai patiriami nuostoliai įtraukiami į vandens įkainį. Tačiau įskaiciavus vandens apskaitos prieštaišų naudojimo kainą, už vandenį reikėtų mokėti dar daugiau nei dabar. (LŽ, Elta)

* AB „Lietuvos avialinijos“ krizės JAV įtaką pajuto spalį suėmę spėjai, kad jos finansinis rezultatas per šį metų paskutinį ketvirtį padidėjo apie 8 mln. Lt dėl padidėjusių draudimo išlaidų bei sumažėjusių keleivių srautų į Vakarų Europą. (VŽ, Elta)

* Šiaulių merė Vida Stasiūnaitė prašo vyriausybės paspartinti Šiaulių laisvosios ekonominės zonos (LEZ) likvidavimą, atsiskaityti su investuotojais ir perduoti žemę miestui. Antradienį V. Stasiūnaitė buvo atvykusi pas premjerą Algirdą Brazauską prašyti, anot jos, „moralinio palaiškymo ir užtarimo“ šiai problemai išspręsti. Atsakyti keleivius metus kurto Šiaulių LEZ projekto buvo nutarta praėjusiais metais, tačiau, pasak merės, nuo to laiko viskas yra „pakibę ore“. Ji sakė, kad „Vilniuje užtęsus juridinį Šiaulių LEZ įteisinimą, investuotojų verslo planas nebeteke savo efektyvumui“. V. Stasiūnaitė prašė premjero greičiau apsispręsti, kaip bus kompensuojamos maždaug 3 mln. litų LEZ steigėjų išlaidos. (BNS)

* Vyriausybė nutarė humanitarinės krizės ištiktam Afganistanui skirti 50,000 Lt. Šios lėšos skiriamos iš Vyriausybės rezervų fondo. Pasak nutarimo aiškinamojo rašto, šiuo metu Afganistane yra daugiau kaip 6 mln. gyventojų, kuriems reikalinga skubi humanitarinė pagalba. Spėjama, kad artimiausiu metu jų dar padaugės. Po mėnesio Afganistane prasidės žiema, dalis kalnų rajonų taps sunkiai prieinami, gyventojai liks be maisto ir būtiniausių priemonių. (BNS)

* Daugiau kaip 700 šokių mėgėjų porų ketina dalyvauti gruodžio 7 d. Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose rengiamame pramoginių šokių vakare „Didįjį žiemos šokių vakarą“ antrus metus rengia Tomo Petreikio šokių studija ir Vilniaus sportinių šokių klubas „Ratuto“. Vakaro metu pagal tarptautinę tradiciją Vilniaus salonistų ansamblis gros vienuolika šokių. T. Petreikio teigimu, Austrijos ambasados sumanymu surengtas „Vienos pokylis“ turėjo didelę įtakos šokių vystymuisi Lietuvoje. Pernai šokių vakare dalyvavo šokėjai iš 15 šokių mokyklų, o šiemet norinčiųjų atsirado net iš 50-ties. (BNS)

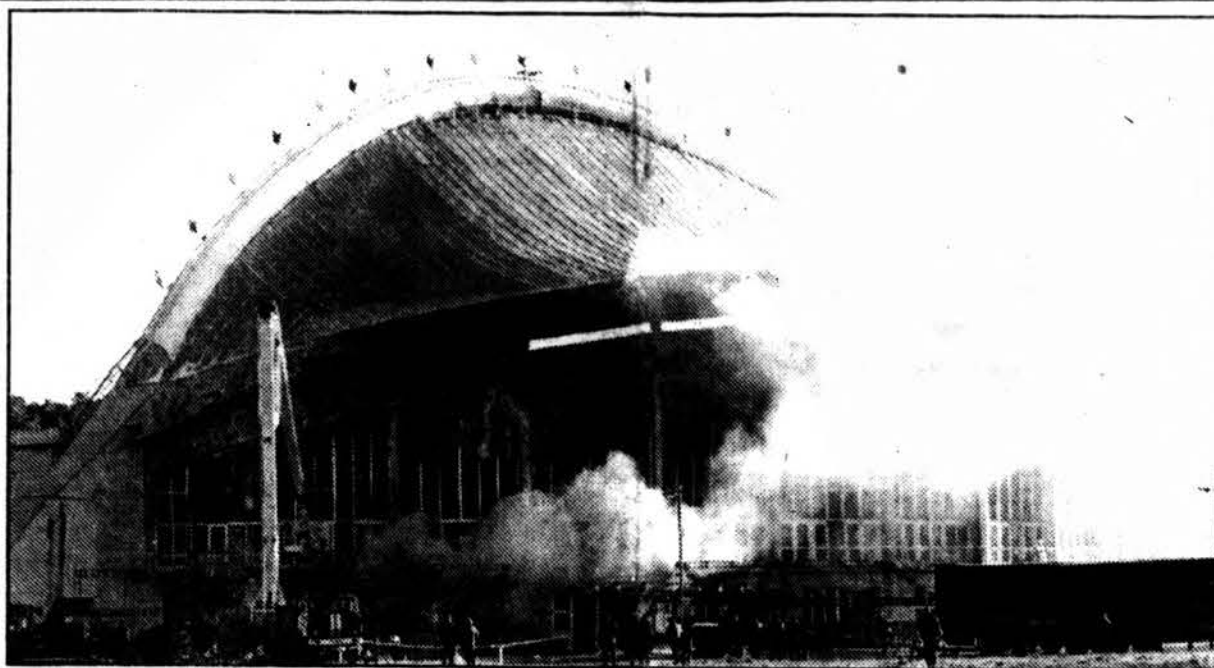
* Alytaus Šv. Benedikto vidurinei mokyklai nuo jos įkūrimo 5 metus vadovavęs 31 metų kunigas Artūras Kazlauskas paprašė nutraukti su juo darbo sutartį. Kiek anksčiau savivaldybės administratorius šiam dvasininkui už šurkščius darbo drausmės pažeidimus pareiškė griežtą papiekimą. (LR, Elta)

* Panevėžiečio Algimanto Vertelkos, kuris buvo įtariamas garsioje trijų mažiekiškių pagrobimo byloje, o vėliau nuėmistas už narkotikų laikymą, ryžtas bylinėtis su Lietuva Strasbūre pamažu blėsta. Europos Žmogaus Teisių Teismas Strasbūre nesulaukia papildomų dokumentų iš A. Vertelkos, kuris dar vasaarą nusiuntė skundą prieš Lietuvą. (LR, KD, Elta)

* Grūto parke šiemet tikrinimą atlikusi ir jokių pažeidimų neradusi Valstybės kontrolė į ją raštu vėl besikreipusiems parko priešininkams dar kartą priminė šį faktą. Tiesos ieškantiems piliečiams priminta, kad valstybės turtas — sovietinio laikotarpio skulptūros — perduotos, apsaikaitomos ir naudojamos tvarkingai. (LR, KD, Elta)

* Labiausiai tituluotas pastarojo mėto Lietuvos irkluojas Alvydas Duonėla ketina siekti Izraelio pilietybės ir atstovauti šiai valstybei. „Lietuvoje nematau prasmės irkluoti“, pareiškė baidarių ir kanojų irklavimo pasaulio čempionas ir vicečempionas, šį metų planetos taurės laimėtojas A. Duonėla.

* Iš Kauno „Žalgirio“ atleisti krepšininkai Kęstutis Martilionis ir Andrius Jurkūnas neliks be darbo. 25 metų 188 cm ūgio įžaidėjas K. Martilionis pasirašė sutartį su „Wurth“, 25 metų 205 cm ūgio puolėjas A. Jurkūnas taip pat sulaukė pasiūlymų iš Italijos „Serie A“ komandų, Lenkijos bei kito kitų valstybių. (LR, Elta)

Antradienį sprogo pirotechnikos priemonės, Vingio parke Vilniuje žuvo žmogus ir buvo smarkiai apgadintas estrados pastatas, kuriame įrengtas pirotechnikos sandėlis. Sprogimo priežastys tebetiriamos, neatmetama ir padėgimo galimybė. Sprogimo sukeltas gaisras smarkiai apgadino Vingio parko estradą, po kurios aukštu arkos pavidalo stogu yra įrengtos vietos koncertų ir kitų pramoginių renginių žiūrovams. Gaisrą gesino 12 ugniagesių automobilių, jo metu jokie renginiai Vingio parke nevyko, estradoje žiūrovų nebuvo. Vingio parko estrada degė ir šiemet rugpjūtį. Tada gaisro metu nudegė apie 50-60 kv metrų estrados stogo. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Seimui pateiktas patikslintas biudžeto projektas

Vilnius, lapkričio 20 d. (BNS) — Finansų viceministras Evaldas Žilevičius antradienį Seimui pateikė vyriausybės pakoreguotą šį metų valstybės biudžeto projektą.

Vyriausybė praėjusią savaitę pasiūlė sumažinti lėšas, skirtas valstybės skolos aptarnavimui bei specialiajai tikslinei finansinei paramai savivaldybėms, o sutauptas lėšas panaudoti Kaimo remimo programai, Užsienio reikalų ministerijos pastatui Briuselyje pirkti bei kitoms reikmėms.

Valstybės skolos aptarnavimui lėšų poreikis sumažėjo pasikeitus paskolų palūkanų vidutinei normai.

30 mln. litų iš sutaupytų lėšų siūloma skirti Užsienio reikalų ministerijai pastatui Briuselyje pirkti, 20 mln. litų — Žemės ūkio ministerijai specialiajai Kaimo remimo programai (Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros nuostoliams padengti).

Išmokoms žalai atlyginti, kai ši prievolė pereina valstybei, vyriausybė siūlo skirti 3,8 mln. litų. Švietimo ir mokslo ministerijai žemės ūkio mokyklų praėjusių metų skoloms padengti — 1,5 mln. litų, mokslui ir studijoms — Veterinarijos akademijai ankstesnių metų kreditoriniam įsiskolinimui padengti — 0,7 mln. litų, Kauno apskrities viršininko administracijai Kauno LEZ teritorijos žemei iš savininkų išpirkti — 0,8 mln. litų.

Pateiktas įstatymo projektas, daugiausia abejonių parlamentarijose turėjo dėl lėšų Užsienio reikalų ministerijai

* Lietuvos kino pasaulyje ne vienerius metus laukiamas Kino įstatymas apibrėš valstybės požiūrį į tautinį kiną, tačiau neišspręs visų ties išnykimo riba atsidūrusio lietuviškojo kino problemų, mano kinematografininkai. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pirmasis Kino įstatymas buvo rengiamas nuo 1995 m., prie jo dirbo ne viena žinovų grupė. 1998 m. įstatymo projektas buvo pasiekęs Seimą, tačiau taip ir nebuvo priimtas dėl neatitikimo kino praktikių poreikiams. Lietuva iki šiol yra viena iš kelių Europos valstybių, neturinti jokios kino sistemos, o kino teatrų sales užplūdusi amerikietišku filmų produkcija neatneša nė vieno lito į valstybinio kino biudžetą. (BNS)

* Lietuvos ambasadoje Vašingtone pirmadienį surengtas priėmimas JAV Kongreso patarėjų asociacijos nariams, kurio metu ambasadorius Vygaudas Ušackas perskaitė pranešimą apie „Vilniaus dešimtuko“ grupės valstybės bendradarbiavimą atėjant NATO susitikimui Prahoje. „Vilniaus dešimtuką“ sudaro narystės NATO siekiančios Lietuva, Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija, Bulgarija, Rumunija, Albanija, Madedonija ir Kroatija. Ambasadorius supažindino JAV Kongreso patarėjus su Lietuvos pažanga, įgyvendinant narystės NATO veiksmų planą bei su aktyvia bendradarbiavimo su Rusija politika. V. Ušackas paprašė Kongreso patarėjų, kad jie perduotų Atstovų rūmų nariams Lietuvos padėką už lapkričio 7 d. didelės balsų dauguma priimtą „Laisvės sutvirtinimo aktą 2001“ bei išreiškė viltį, kad šiam dokumentui pritaris ir Senat. Šiame akte reikiama pritarimas NATO plėtrai ir Rytus 2002 metais. (BNS)

* Lietuvos namų ir žemės sklypų savininkų sąjunga laiškais kreipėsi į JAV bei keturių didžiausių Vakarų Europos valstybių vadovus. Tokia reakcija išprovokavo Seimo socialliberalų parengtos Piliečių nuosavybės ir išlankų nekilnojamojo turto atkūrimo pataisų. „Išgaliojus pataisoms, nuomininkai privatizuotų patalpas“, teigė vienas pataisų autorių, socialliberalas Gintautas Šivickas. (LR, Elta)

* Prezidentūra bando atsisakyti dar nuo sovietų okupacijos laikų užsilikusiu automobiliu „Čaika“, „Volga“ ir „Žiguli“. Šį „automobilių laužą“ Prezidentūra bando įbrukti Seimui. Mainais už šiuos automobilius valstybės vadovo administracija norėtų gauti Seimo nariams anksčiau priklausiusias „VW Passat“ ir „VW Golf“ mašinas. (LR, Elta)

* Tarptautinės sportinių šokių federacijos pasaulio klasikinio šokių varžybose Austrijos sostinėje Vienoje daugkartiniai Lietuvos čempionai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė iš Kauno „Sukurio“ klubo užėmė II vietą. Donatas Vėželis ir Lina Chatkeviciūtė („Sukury“) buvo 10-ti, Marius Kriukelis ir Kristina Valiūnaitė (Kauno „Kaspinas“) 13-likiai, o Andrius Ivanauskas ir Jurgita Dišvilaitė („Sukury“) liko 15-ti. Varžybose dalyvavo 133 poros iš 19 valstybių. (Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Kabulas. Iš Pakistano į Afganistano sostinę Kabulą vedančiam kelyje aptikti keturių Reuters žurnalistų, dingusių per pirmadienį ginkluotų asmenų surengtą pasą. Kunai. Nangharharo provincijos policijos viršininko Hazrato Ali teigimu, žurnalistų kunai buvo pavezti į rytinį Afganistano Jalalabado miestą, kur juos pažino jų kolegos. Žiniasklaidos atstovai automobilių vilkštine važiavo rytine Afganistano Nangharharo provincija, kai maždaug už 90 kilometrų į rytus nuo Kabulo juos sustabdė ginkluoti asmenys, pranešė iš pasalos pabėgę žurnalistai.

Santiago. Čileje gautas laiškas su mirtinai pavojingos juodligės sukeleto, pirmadienį patvirtino sveikatos apsaugos ministrė Michelle Bachelet. Pasak jos, gydoma 13 žmonių, kurie lietsi prie minėto laiško. Adresatas pastebėjo, kad ant laiško užrašytas atgailinis JAV adresas, o pašto antspaudas yra Europos. Tada laiškas, kuriame jokių miltelių nerasta, buvo nušluostas į Visuomenės sveikatos institutą ištirti. „Buvo nustatyta, kad jame tikrai buvo juodligės sporų“, teigė M. Bachelet.

Vašingtonas. JAV Valstybės sekretorius Colin Powell pirmadienį paskelbė, kad į Artimuosius Rytus siunčia du pasiuntinius, kurie sieks atnaujinti įstrigusį Izraelio bei palestiniečių taikos procesą. C. Powell taip pat sakė, kad Vašingtonas teigiamai įsivaizduoja Artimųjų Rytų ateitį ir pareikalavo, kad Izraelis bei palestiniečiai atsisakytų konflikto ir grįžtų prie derybų stalo derėtis dėl taikos. Derybos esą turėtų remtis jau esančiomis, JAV remiamomis gairėmis.

Maskva. Nutraukus Rusijos karinių objektų veiklą Kuboje ir Vietnamo, Rusijos ginkluotosios pajėgos patikėtų uždavinį kokybės iš esmės nenukentės. Rusijos prezidento sprendimas iki šių metų pabaigos išskirti iš Kubos Rusijos radioelektronikos centrą ir iki kitų metų liepos 1 d. — materialinio techninio aprūpinimo centrą Vietnamo „yra visapusiškai pagrįstas privertinasis žingsnis“, sakoma Rusijos gynybos ministro Igor Ivanov laiške Valstybės Dūmos gynybos komiteto pirmininkui Andrej Nikolajev. Pasak ministro, papildyti Rusijos KJL laivų atsargas ir leisti jų įguloms pailsėti plaunantį Indijos vandenyną galima „užsukus“ Rusijai draugiškų valstybių (Vietnamo, Indijos) uostus ir tam skiriamas kur kas mažiau lėšų.

Helsinkis-Talinas. „Estija, kaip ir Suomija, nori stiprinti abipusį pasitikėjimą grindžiamą geros kaimynystės santykius su Rusijos Federacija. Šioje srityje abi valstybės turi daug galimybių“, sakė Estijos prezidentas Arnold Ruutel antradienį per valstybinį vizitą Suomijoje.

Deli. Indija antradienį pareiškė, kad pagrindinis terorizmo reikšmės jos šiaurinėse teritorijose yra Pakistanas ir kad nepaisant pasaulinės kovos su terorizmu, Islamabado nuostata visiškai nepasikeitė. Indijos vidaus reikalų ministras Lal Krishna Advani sakė, jog po rugsėjo 11-osios teroristų atakų JAV pasaulis privalo suprasti Indijos susirūpinimą dėl Pakistano. Indija kaltina Pakistaną kruvino sukilimo musulmonų valdomame Kashmyre kurstyti ir siekia, kad terorizmas remiamoms valstybėms būtų taikomos bausmės. Islamabadas savo ruožtu tvirtina remias musulmonų sukilėlius tik moraliai ir neteikias jiems karinės pagalbos.

Vašingtonas. JAV kariškiai Afganistano teritorijoje radijo bangomis perduoda pasiūlymą sumokėti iki 25 mln. dol. atlygį už informaciją, kuri padėtų aptikti ar sučiupti Osama bin Laden, antradienį rašo laikraštis „The New York Times“. Afganistaniečiai raginami padėti „išvartyti teroristus iš užsienio“, jiems žadamas piniginis atlyginimas už informaciją apie bin Laden ir aukščiausiojo „al Qaeda“ tinklo vadų buvimą vieta. Pranešimo tekstas rodo, kad JAV surinko daugiau informacijos apie O. bin Laden kovotojų tinklo vadų tapatybes, nei buvo skelbiama anksčiau. Be radijo pranešimų Pentagonas Afganistano teritorijoje pradėjo metyti tankstančius panašaus turinio atsisaukimą.

Vašingtonas. Šią savaitę į Afganistaną turėtų atvykti iki 1,600 JAV jūrų pėstininkų prisijungiančių prie jau esančių Osama bin Laden'o ieškančių specialiųjų pajėgų karių, antradienį rašo JAV laikraštis „USA Today“. Karinių jūrų pajėgų desantinis šturmas laivas „USS Bataan“ šią savaitę prisijungė prie Arabų jūroje esančio „USS Peleliu“. Abiejose laivuose yra nuo 600 iki 800 specialiųjų operacijoms parengtų jūrų pėstininkų. Jau dabar maždaug 500 JAV specialiųjų operacijų karių Afganistane pradėjo sprogdinti tiltus, rengti kelių uztvaras bei stebėti pasienį, kad iš valstybės nepaspruktų O. bin Laden bei jo kovotojai. Jūrų pėstininkai galėtų gerokai sustiprinti paiešką.

Vašingtonas. Du iš trijų JAV Senato pastatų, kurių patalpose buvo rasta juodligės sporų, vėl atidaryti po dezinfekcijos, ir mažiausiai pusė iš 100 senatorių galės sugrįžti į savo kabinetus. JAV medicinos tarnybos paskelbė, kad šios patalpos nuo šiol „nekelia grėsmės sveikatos apsaugos požiūriu“. Trečiasis Senato pastatas bus atidarytas tada, kai bus įsitikinta net padarytos dezinfekcijos poveikiu. Juodligės bakterijų Senato pastatuose buvo rasta prieš mėnesį. Nuo spalio pradžios JAV juodligę užsikrėtė 17 žmonių, 4 iš jų mirė.

Berlynas. Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder vyriausiasis užsienio reikalų patarėjas Michael Steiner, kuris skrisdamas iš Maskvos, lėktuve kelis kartus įžeidė grupę karininkų, antradienį atsistatydino iš savo posto. Kaip teigiama vieno iš seržantų pateiktame skunde, 52 metų M. Steiner jį kelis kartus pavadino įžeidžiančiu vardu, nes labai susierzino dėl veluojančio iš Maskvos išskirti karinio G. Schroeder lėktuvo bei pasipiktino, jog lėktuve jis negalėjo gauti ikrų.

Teheranas. Iranas atidare savo rytinę sieną su Afganistanu, kuri rugsėjį buvo uždaryta, baiminantis, kad afganai JAV kariniams smūgiams, kurių metu būtų užplūs afganų pabėgėliai.

KALENDORIUS

Lapkričio 21 d.: Alberta, Dainė, Eibartė, Galius, Gelgudas, Gomanas, Honorijus, Marija.
Lapkričio 22 d.: Šv. Cecilija; Cilė, Darginė, Laimutis, Rustenis, Steikintas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO VYDŪNO FONDUI

Artėjanti brandaus amžiaus proga Jūsų fondą sveikina daugiau kaip dešimtmetis Lietuvoje veikianti Vydūno draugija, kuri su Jumis labiausiai pastebimai sieja ne tik bendras visos tautos su didžia pagarba tariamas brangus vardas, bet ir panašios veikimui įkvėpiančios idėjos, panašūs siekiami tikslai, kurių bendroji išvestinė — tautos išlikimas, žmoniškumo joje augimas, josios kūrybos galių stiprinimas ir raiškios plėtra.

Ši dažniausiai atvirai neįvardijama, iš pirmo žvilgsnio abstraktiai atrodanti siekių didžia dalimi Jūs realizavote globodami mokslų siekiantį išeivijos jaunimą, stengdamiesi, kad jis liktų lietuviybės erdveje, kad juo atsinaujintų ir netgi plėstųsi gyvą Lietuvą širdyje saugančiųjų ir savo veikimu ją tvirtinančiųjų, tikėjimą josios išsilaisvinimo palaikančiųjų gretos. Jūs dirbote didžiulio pasiaukojimo, daug energijos, laiko, kuriuos galėjote skirti asmeniniai gerovei didinti, reikalaujanti darba, už kurį niekas neatlygino, niekas ordinų ir medalių nekabino, laurų vainikais nedabino. Didžiausias Jūsų pelnas buvo kiekvienas lietuviu likęs jaunuolis, kuriam finansiniai sunkumai studijų kelio momentais padėdavo laiku atskubėjusi Jūsų parama. Ne vienas iš jų, Jūsų pagalbos dėka tvirtai ant kojų atsistojęs, tapo Jūsų fondo pagalbininku, savo studijų įpėdinių remėju bei lietuviškumo dvaisios puoselėtoju.

Patys pasiaukojantieji dirbė ir tam, kad uždirbtumėte savo kilniai misijai vykdyti reikalingų lėšų. Ir šiuo veikimu, kuris yra ne mažesnis prasmingumo ir reikšmingumo, kaip ir pati šalpa, jūs skleidėte lietuviškumo dvasią, nes uždirbdavote ne tik aukomis, bet ir leisdami lietuviškumą, daugiausia Lietuvos istorijai skirtas knygas, ugdančias tautinį patriotizmą, spausdindami ir platindami atvirukus, kuriais jausta ne viena subtili grožio gija ir tautinės lietuviškos pasaulejautos audinys. Didžiųjų švenčių progomis tais atvirukais būdavo pasveikinami ir pavergtos Lietuvos žmonės, kuriuos irgi dvasiškai gavino ir stiprino tai, kad tautos gyvybė taip gražiai skleidžiasi tolimame Jūs priklaudusiam Amerikos žemyne. Taigi, tiek Lietuvą pasiekdavusiomis Jūsų leistomis knygomis, tiek aukšto meninio lygio atvirukais ir netgi pašto vokais Jūs daug pasitarnavote ir prisipažindavote, kad tautos gyvybė taip gražiai skleidžiasi tolimame Jūs priklaudusiam Amerikos žemyne. Taigi, tiek Lietuvą pasiekdavusiomis Jūsų leistomis knygomis, tiek aukšto meninio lygio atvirukais ir netgi pašto vokais Jūs daug pasitarnavote ir prisipažindavote, kad tautos gyvybė taip gražiai skleidžiasi tolimame Jūs priklaudusiam Amerikos žemyne.

Vydūno draugija nuo pat pirmųjų savo gyvenimo dienų junta stiprų Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondo petį. Jo, ar asmeniškai Jo valdžios pirmininko p. Vytauto Mikūno ne kartą finansinškai parama Draugija galėjo įgyvendinti kai kuriuos savo užmojus — prisidėti prie „Ramuvo“ almanacho leidimo, rengti vyduniečių stovyklas prie Rambynų, tvarkyti Bitenų kapinaites, kuriose išsisi prieš dešimtmetį sugrįžę Vydūno palaikai. Jau džiugina akį vyduniečių pastatyti gražūs kapinaičių vartai, pradėta tvirti daili medinė tvora. Neįkainojama intelektualioji Fondo parama Draugijai: labai didelė sukauptos vyduniečių dalimi (kopijų ar kitokių pavidalų) Fondas pasidalijo su Draugija. Šia Fondo suteikta unikalia medžiaga galėjo esmingai praturtėti Lietuvoje leisti Vydūno „Raštai“ (ypač 3 ir 4 tomai), V. Bagdonavičiaus monografiją „Filosofiniai Vydūno humanizmo pagrindai“ (1987), naujausia šio autoriaus knyga „Sugrįžti prie Vydūno“ (2001), kurios leidimą Fondas taip pat parėmė finansinškai.

Tad Vydūno draugija, sveikiname Jūsų fondą, o savo veikimu Jūs tąjį palaiminimą sukaupu pateisinat ir įprasminat. Tačiau Vydūno vardą Jūs gražiai įprasminat ir ta savo veiklos dalimi, kurią tiesiogiai skirate didžiam tautos išminčiui pagerbti, jo idėjoms skleisti, kūrinybiam palikimui leisti. Fondo surengti išraiškingi ir turiningi Vydūno minėjimai, jam skirtos parodos bei nuolatinė ekspozicija, „Musų Vytio“ ištisi numeriai, sukaupia ir tebekaupiama unikali vyduniečių medžiaga, Vydūno įvedimas į lituanistines mokyklas — visa tai nuolatinio Jūsų bendravimo su lietuviškuoju žmoniškumo apaštalu ženklai, viso Jūsų veikimo atramos stulpai. Yra ir ypatingų to bendravimo ženklų, išskirtinių atramos stulpų. Vydūniui skirtą knygų lentyną Jūs papildėte jaunajai kartai ypač reikšmingais dalykais — „Vydūno laisvais skautams“ (1978) bei Vydūno „Mamono Tėvyne“, kurios viena laida (1993) pasirodė Čikagoje ir paplito po lietuviškąsias išeivijos mokyklas, o kita laida (1999) Jūsų lėšomis buvo išspausdinta Kaune ir padovanojta Lietuvos mokykloms. Ypač daug Vydūnui pasitarnavote 1982 m. išleisdami jo ypatingo likimo fundamentalųjį vokišką knygą „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“, kurio pirmojo leidimo (1932 m.) didžioji tiražo dalis buvo konfiskuota nacių. Savąjį leidimą išplatinę po svarbiausias pasaulio bibliotekas, ne tik padėjote po šalis plačiausias paplėsti Vydūno vardui, bet ir sudarėte galimybę jam pačiam prabilti apie Lietuvą, lietuvių tautą bei vieną iš dramatiškiausių jos sklaidos klodų. Jūs išsiskiriate Vydūno veikalo leidimas buvo ir pats stipriausias impulsas tajį vokišką lietuviškai išleisti pačioje Lietuvoje.

Jūs tauriems darbams. Tas palaiminimas lydi Jus, o savo veikimu Jūs tąjį palaiminimą sukaupu pateisinat ir įprasminat. Tačiau Vydūno vardą Jūs gražiai įprasminat ir ta savo veiklos dalimi, kurią tiesiogiai skirate didžiam tautos išminčiui pagerbti, jo idėjoms skleisti, kūrinybiam palikimui leisti. Fondo surengti išraiškingi ir turiningi Vydūno minėjimai, jam skirtos parodos bei nuolatinė ekspozicija, „Musų Vytio“ ištisi numeriai, sukaupia ir tebekaupiama unikali vyduniečių medžiaga, Vydūno įvedimas į lituanistines mokyklas — visa tai nuolatinio Jūsų bendravimo su lietuviškuoju žmoniškumo apaštalu ženklai, viso Jūsų veikimo atramos stulpai. Yra ir ypatingų to bendravimo ženklų, išskirtinių atramos stulpų. Vydūniui skirtą knygų lentyną Jūs papildėte jaunajai kartai ypač reikšmingais dalykais — „Vydūno laisvais skautams“ (1978) bei Vydūno „Mamono Tėvyne“, kurios viena laida (1993) pasirodė Čikagoje ir paplito po lietuviškąsias išeivijos mokyklas, o kita laida (1999) Jūsų lėšomis buvo išspausdinta Kaune ir padovanojta Lietuvos mokykloms. Ypač daug Vydūnui pasitarnavote 1982 m. išleisdami jo ypatingo likimo fundamentalųjį vokišką knygą „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“, kurio pirmojo leidimo (1932 m.) didžioji tiražo dalis buvo konfiskuota nacių. Savąjį leidimą išplatinę po svarbiausias pasaulio bibliotekas, ne tik padėjote po šalis plačiausias paplėsti Vydūno vardui, bet ir sudarėte galimybę jam pačiam prabilti apie Lietuvą, lietuvių tautą bei vieną iš dramatiškiausių jos sklaidos klodų. Jūs išsiskiriate Vydūno veikalo leidimas buvo ir pats stipriausias impulsas tajį vokišką lietuviškai išleisti pačioje Lietuvoje.

Jūs tauriems darbams. Tas palaiminimas lydi Jus, o savo veikimu Jūs tąjį palaiminimą sukaupu pateisinat ir įprasminat. Tačiau Vydūno vardą Jūs gražiai įprasminat ir ta savo veiklos dalimi, kurią tiesiogiai skirate didžiam tautos išminčiui pagerbti, jo idėjoms skleisti, kūrinybiam palikimui leisti. Fondo surengti išraiškingi ir turiningi Vydūno minėjimai, jam skirtos parodos bei nuolatinė ekspozicija, „Musų Vytio“ ištisi numeriai, sukaupia ir tebekaupiama unikali vyduniečių medžiaga, Vydūno įvedimas į lituanistines mokyklas — visa tai nuolatinio Jūsų bendravimo su lietuviškuoju žmoniškumo apaštalu ženklai, viso Jūsų veikimo atramos stulpai. Yra ir ypatingų to bendravimo ženklų, išskirtinių atramos stulpų. Vydūniui skirtą knygų lentyną Jūs papildėte jaunajai kartai ypač reikšmingais dalykais — „Vydūno laisvais skautams“ (1978) bei Vydūno „Mamono Tėvyne“, kurios viena laida (1993) pasirodė Čikagoje ir paplito po lietuviškąsias išeivijos mokyklas, o kita laida (1999) Jūsų lėšomis buvo išspausdinta Kaune ir padovanojta Lietuvos mokykloms. Ypač daug Vydūnui pasitarnavote 1982 m. išleisdami jo ypatingo likimo fundamentalųjį vokišką knygą „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“, kurio pirmojo leidimo (1932 m.) didžioji tiražo dalis buvo konfiskuota nacių. Savąjį leidimą išplatinę po svarbiausias pasaulio bibliotekas, ne tik padėjote po šalis plačiausias paplėsti Vydūno vardui, bet ir sudarėte galimybę jam pačiam prabilti apie Lietuvą, lietuvių tautą bei vieną iš dramatiškiausių jos sklaidos klodų. Jūs išsiskiriate Vydūno veikalo leidimas buvo ir pats stipriausias impulsas tajį vokišką lietuviškai išleisti pačioje Lietuvoje.

Jūs tauriems darbams. Tas palaiminimas lydi Jus, o savo veikimu Jūs tąjį palaiminimą sukaupu pateisinat ir įprasminat. Tačiau Vydūno vardą Jūs gražiai įprasminat ir ta savo veiklos dalimi, kurią tiesiogiai skirate didžiam tautos išminčiui pagerbti, jo idėjoms skleisti, kūrinybiam palikimui leisti. Fondo surengti išraiškingi ir turiningi Vydūno minėjimai, jam skirtos parodos bei nuolatinė ekspozicija, „Musų Vytio“ ištisi numeriai, sukaupia ir tebekaupiama unikali vyduniečių medžiaga, Vydūno įvedimas į lituanistines mokyklas — visa tai nuolatinio Jūsų bendravimo su lietuviškuoju žmoniškumo apaštalu ženklai, viso Jūsų veikimo atramos stulpai. Yra ir ypatingų to bendravimo ženklų, išskirtinių atramos stulpų. Vydūniui skirtą knygų lentyną Jūs papildėte jaunajai kartai ypač reikšmingais dalykais — „Vydūno laisvais skautams“ (1978) bei Vydūno „Mamono Tėvyne“, kurios viena laida (1993) pasirodė Čikagoje ir paplito po lietuviškąsias išeivijos mokyklas, o kita laida (1999) Jūsų lėšomis buvo išspausdinta Kaune ir padovanojta Lietuvos mokykloms. Ypač daug Vydūnui pasitarnavote 1982 m. išleisdami jo ypatingo likimo fundamentalųjį vokišką knygą „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“, kurio pirmojo leidimo (1932 m.) didžioji tiražo dalis buvo konfiskuota nacių. Savąjį leidimą išplatinę po svarbiausias pasaulio bibliotekas, ne tik padėjote po šalis plačiausias paplėsti Vydūno vardui, bet ir sudarėte galimybę jam pačiam prabilti apie Lietuvą, lietuvių tautą bei vieną iš dramatiškiausių jos sklaidos klodų. Jūs išsiskiriate Vydūno veikalo leidimas buvo ir pats stipriausias impulsas tajį vokišką lietuviškai išleisti pačioje Lietuvoje.

Washington, DC, „Židinietės“, veikliai besireiškiančios visuomeninėje ir labdaros veikloje, po pirmosios šio rudens sueigos džiaugiasi gražia diena sesės Mickienės sodyboje. Iš k.: 1 eil. Danutė Cunningham, Meile Mickienė, Aldona Kindurienė. 2 eil. Nijolė Griniene, Virginija Butienė, Irena Jankauskienė. 3 eil. Ona Silionienė — „Mamunėlė“, Ramutė Aidienė, Aldona Simonavičienė. Stovi — viešnia iš Lietuvos, Vanda Sutkuvienė, Regina Galinaitienė ir Vanda Čajauskienė. Nuotr. Elvyros Vodopališienės

VADOVO GERASIS DARBELIS

Skautiška žodyne „gerasis darbelis“ reiškia kasdieninę ruošą nukreipti savo gyvenimą kitų naudai, tai yra, kitais žodžiais, atlikti daugiau negu reikalaujama gyvenime. Tiesą pasakius, visas skauto ir skautės gyvenimas yra pasiruošimas pagalvoti apie kitus: turto ruošą išvykai, Jūsų lėšomis buvo išspausdinta Kaune ir padovanojta Lietuvos mokykloms. Ypač daug Vydūnui pasitarnavote 1982 m. išleisdami jo ypatingo likimo fundamentalųjį vokišką knygą „Septyni šimtmečiai vokiečių ir lietuvių santykių“, kurio pirmojo leidimo (1932 m.) didžioji tiražo dalis buvo konfiskuota nacių. Savąjį leidimą išplatinę po svarbiausias pasaulio bibliotekas, ne tik padėjote po šalis plačiausias paplėsti Vydūno vardui, bet ir sudarėte galimybę jam pačiam prabilti apie Lietuvą, lietuvių tautą bei vieną iš dramatiškiausių jos sklaidos klodų. Jūs išsiskiriate Vydūno veikalo leidimas buvo ir pats stipriausias impulsas tajį vokišką lietuviškai išleisti pačioje Lietuvoje.

Vilkiukas ir paukštytė geruoju darbėliu atlieka savo darbus namie, skautas ir skautė pasireiškia daugiau, apsiimdami jau tikrą atsakomybę, o skautas vytiš ir vyresnė skautė savo įdėdžių gerąjį darbėlį supranta tarnyba.

Bet kaip su skauto vadovu?

Jį irgi saisto visiems sąjūdžio nariams bendras pažadas atlikti gerąjį darbėlį. Vadovas sąmoningai dalyvauja skautystėje kitus užtiesti, juos vesti, jiems padėti, jiems tarnauti. Ir tie kiti nėra kas kitas kaip vaikai, kurių jie vadina savo „vadovu“, „draugininku“, „skautininku“, ir kuris yra visiems jiems iš karto ir brolis, ir draugas, ir tėvas, ir vadovas; mergaitėms vadovė ir sesuo, ir draugė, ir motina, ir vadovė: visai kitokia asmenybė, nepalyginama, iš kurios mažesnieji tikisi karštų žaidimų, gilaus supratimo, pusryčių nustatytą laiką, tikrų ir

kindama Vydūno fondą su artėjanti gražia sukaktimi, didžiudamasi, kad gali petys petin eiti kartu, dar sako Jam ir nuosirdžiausią aciu, o palinkėjimams pasirenka paties Vydūno prieš pusimtį metų lietuviams skautams sakytus žodžius, kuriais prašoma „Visagalia, kad būtų su Jumis ir stiprintų Jūsuoše kilnų žmoniškumą, kad būtų kaip lietuvių ir kitiems pavyzdys, kuris ragina eiti tauresniu žmoniškumo taku“.

Tad raginkim, tad eikim! Vydūno draugijos vardu, pirm. dr. Vacys Bagdonavičius Vilnius, 2001 m. spalio

Stipruoliui jaro būdžiui Tadui Mikužiui ir dvi dvytes (Darija Silionaitė ir Alytė Putnaitė) panešti nesunku.

LANKYSIME SENELIUS

„Nerijos“ jūrų skautių tunto sesės kasmet Kalėdų laikotarpyje aplanko senelius slaugos namuose. Šimtinė iškyla į Šv. Šeimos slaugos namus bus šeštadienį, gruodžio 8 d. Pabendrausime su tų namų gyventojais, pagiedosime kalėdinių giesmių ir dainelių apie Kalėdas. Visos sesės prašomos dalyvauti.

DETROITO SKAUTAI Kviečia i Kučias

Detroito „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai ir šiemet, sekmadienį, gruodžio 9 d., 4 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje ruošia Kučias, kuriose dalyvauti kviečiami visi Detroito lietuviai. Šventę pradėsime iškilminga tuntų sueiga, todėl visiems skautams ir skautėms privaloma dėti išieginę uniformą. Po sueigos valgysime Kučių vakarienę, giedosime kalėdines giesmes.

Visi šiame kalėdiname pabendravime norintieji dalyvauti prašomi nedelsiant apie tai pranešti Rasai Karvelienei, tel. 248-380-1363. Kiekvieną dalyvausiančią šeimą prašome prisidėti prie Kučių vakarienės kokių nors valgių.

Pradėkime visi kartu švęsti Kalėdų šventes. Kviečiame ir lauksime visų. Jus kviečia — Detroito skautai ir skautės

ISIDĖMĖTINA DATA

Čikagos ir apylinkių skautų ir skautėjų 2002 metų vasaros stovykla Rako stovyklavietėje Custer, MI, vyks nuo penktadienio, liepos 19 d. iki sekmadienio, liepos 28 d. Stovyklos viršininke bus j. ps. Dana Mikūnienė. Stovyklos vadovybė jau sudaroma ir numatoma programa. Plačiau pranešime, kai mums bus suteikta daugiau žinių. Dabar visi broliai ir sesės prašomi pasižymėti šią datą savo kalendoriuose, kad galėtumėte atitinkamai planuoti vasaros atostogas ir derinti su kitais įsipareigojimais. Neuzmirškite, kad kiekvienas skautas ir skautė praktišką skautavimo patyrimą įgyja stovykloje.

Visi vadovai ir visos vadovės atsimeina vadovavimo metų šviesesnius įvykius, tuos, kurie padaro mus laimingus net apie juos negalvojant, neiškeliant: tai kelionė su savo vienetu, kur visi jėgas įtempe atlieka pareigas, vadovas savo skautams, vadovė skautėms, nė vienas nenusisukdamas nuo kitų į save.

Vadovo atveju, gerasis darbelis nebėra, kaip vilkiukui ar skautui, vienos minutės patarnavimas kelionėje. Tas laikotarpis praėjo, pasipildė. Gerasis darbelis vadovui tapęs ištisiniu dėmesiu kitiems, nepertraukiama tarnyba jaunam skautui ir jaunai skautei.

„Skautybė“ 1967 m. Nr. 2.

JŪRŲ SKAUTŲ ŠEIMOS KŪČIOS

Čikagos jūrų skautiškoji šeima — jūrų skautininkų ir skautininkių „Grandis“, „Nerijos“ tunto sesės ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautai, jų tėvai, šeimų nariai ir artimieji šeimyniškam kalėdiniam pabendravimui — Kučioms rinksis penktadienį, gruodžio 7 d., 7 v.v. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje, Lemonte. Susirinkime visi praleisti vakarą malonioje šventiškoje nuotaikoje. Informacijai kreipkitės į „Nerijos“ tunto tunti-ninkę Danutę Navickas, tel. 630-369-5323.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumeratora yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėr
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
(U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro pašt	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu pašt	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro pašt	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu pašt	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius laisvo savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Gruodžio 7 d. — „Nerijos“ jūrų skautių tunto šeimų Kučios.

Gruodžio 8 d. — „Nerijos“ tunto išvyka į „Holy Family Villa“.

Gruodžio 15 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautėjų dr-ės šventė nuo 12-5 val. p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte.

Sausio 13 d. — Tradicinė jūrų skautų ir skautėjų Klaidos dienos iškilminga sueiga PLC, Lemonte.

Sausio 26 d. — Jūrų skautų ir skautėjų ruošiamą slidinėjimo iškyla.

Vasario 16 d. — „Nerijos“ tunto jūrų skautėjų savaitgalinė iškyla.

Vasario 24 d. — Vydūno Fondo 50 metų Jubiliejinė šventė Jaunimo centre.

Kovo 3 d. — Čikagos skautų ir skautėjų tradicinė Kaziuko mugė.

Kovo 9 d. — „Nerijos“ jūrų skautėjų tunto iškyla.

Balandžio 27 d. — „Nerijos“ jūrų skautėjų tunto iškyla.

Gegužės 12 d. Paskutinė prieš atostogas „Nerijos“ jūrų skautėjų tunto vienietų sueiga ir gelų išpardavimas.

Liepos 19-28 d., Čikagos skautų ir skautėjų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Philadelphijoje

Gruodžio 9 d. — Philadelphijos skautų tradicinės kučios 12 val. Šv. Andrejaus parapijos salėje.

Detroito

Gruodžio 9 d. — „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų tradicinė kučių vakarienė 4 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

MARIUS KATILIUS, M.D.

CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija. 300 Barney Dr., Suite A Joliet, IL 60435. Tel. 815-744-0330; lietuviškai 815-744-8230. www.centerofsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101. Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652. Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia vakaru nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055. Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai. 6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6 Chicago, IL 60638. Tel. 773-229-9965. Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435. Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIA. Center for Health, 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126. 630-941-2609

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of Family Practice

ŠEIMOS GYDYTOJA

320 W. 61st Ave. (219) 947-5279. Hobart, IN 46342. Fax (219) 947-8236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Vaikų gydytoja

900 Ravinia Pl., Orland Park, IL. Tel. 708-349-0887. Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

Dr. Rimas Novickis

CHIROPRACTIC PHYSICIAN

Manualinė fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas. 6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708-484-1111. Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ informuoja.

„DRAUGAS“ išeivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuviybės svyturis ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

AR TIKRAI PRALAUŽTI?

BRONIUS NAINYS

„Drauge“ lapkričio 2-ą dieną šeštadienio priedo bendradarbis Algimantas Antanas Naujokaitis laišku „Lėdai pralaužti“ pranešė, kad Rašytojų sąjungos savaitraštis „Literatūra ir menas“ 2001 m. balandžio mėnesį pradėjo skiltį „Lietuviai svetur“, kurią kas dvi savaitės pranešėjas pats redaguoja ir prirašo, naudodamasis „Drauge“ skelbiama žiniomis apie užsienio lietuvių gyvenimą. Įdomi ir mums, išeišiams, labai svarbi naujovė, apie kurią mes nieko arba labai mažai žinome. Laišką rašyti Naujokaitį paskatino „Draugo“ vyr. redaktorės Danutės Bindokienės spalio 11-tos vedamasis, teigiantis, kad Lietuvos žmonės mažai žino apie užsienio lietuvių veiklą ir kad Lietuvoje leidžiami laikraščiai apie tą veiklą žinių nespausdina. Priminęs, kad savaitraščio „Literatūra ir menas“ skyrelis „Lietuviai svetur“ yra pirmas, nuolat apie užsienio lietuvių rašantis, spaudos kampa, laiško autorius apgailestauja, kad „išalo ledą pralaužti nemėgina kiti laikraščiai“. „Gal ledai pajudėtų, jei JAV, kitų šalių LB, pagaliau PLB valdyba Lietuvos žiniasklaidai siųstų informacinius pranešimus“, — klausdamas siūlo Naujokaitis.

Taikiškos Algimanto Naujokaicio nurodytos vyr. „Draugo“ redaktoriaus pastabos. Tokius teiginius ne vienam užsienio lietuviui teko net „savo kailių“ patvirtinti, tarp jų — ir man pačiam. Ir nepaprastai nustebti, ir net pakartoti spalio 11-tos vedamojo patarimą ir JAV LB penkiasdešimtmečio minėjimą atvykusiam Lietuvos elitui: „Svečiai, stebėkite ir atminti“. Tiesiog supurtę Tėsių vyskupo Jono Kaunecko po minėjimo skirtos akademijos, kurioje sveikinimais, trumpomis kalbomis ir mano paskaitėle buvo išryškinta Lietuvių Bendruomenės prigmis, esmė, tikslai ir darbai, pastaba, kad jis apie Bendruomenę visiškai nieko nežinojo. Vienintelė jam pažįstama organizacija — Kunigų vienybė. Šis okupacijos laikotarpio buvęs pagrindininkas, Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narys, bolševikų persekiojamas ir kalinamas, labai nustebė, kai jam pasakiau apie JAV LB anglų kalba leidžiamą kasmetinius pranešimus apie tikinčiųjų persekiojimą, žmogaus teisių paneigimą, kuriuose buvo spausdinamos žinios apie jo veiklą, jo nuotraukos, kad kun. Jono Kaunecko pavardė mums, ypač leidinius redagavusiam dr. Tomyui Re-

meikiui ir man, jam talkinusiame, gerai žinoma jau keli dešimtmečiai. Tai išgirdęs sakėsi — pirmą kartą, jis pasiteiravo, ar aš nustebeu, sužinojęs, kad jį vyskupo paskyrė? Stebiuosi, kodėl taip ilgai jūsų tuo titulu neapdovanojo, atsakiau, primindamas dar apgailestavimą dėl jo darbų bei kančių reikiamo neįvertinimo. Mažai apie Lietuvių Bendruomenę žinojo ir kiti svečiai, tarp kurių buvo Seimo nariai, ministrai, mokslininkai.

„Tikėtis, kad (Lietuvos spaudoje apie mus — bn) bus reguliariai spausdinamos žinios, visiškai bergždžios svajonės“, — labai taikius Danutės Bindokienės atsakymas Algimantui Naujokaiciui ir jo siūlymą Lietuvių Bendruomenei siųsti pranešimus apie savo veiklą laikraščių redakcijoms. Žinau, tokį jos paties, prisimenu ir savo, patyrimą. Tiesa, yra buvę išspausdintų mano pasikalbėjimų „Lietuvos rytu“, „Lietuvos aido“, kurį laiką iš „Draugo“ persispausdindavo mano rašinius „XXI amžius“, tačiau jau seniai taip nebedaro. „Lietuvos rytą“ bandžiau „prasimušti“ taip, kaip Naujokaitis pataria. Pasaulio lietuvių centras Lemonte šventė veiklos dešimtmetį. Paruošiau straipsnį apie jo įsisteigimą, tikslus, veiklą, augimą, ypač pabrėždamas antrosios kartos pagrindinį vaidmenį, manydamas, kad Lietuvai tai ypatinai svarbu, parinkau keletą nuotraukų ir, asmeniškai užsukęs į dienraščio redakciją Vilniuje, visą medžiagą įteikiau gerai man pažįstamam redaktoriaus pavaduotojui Rimvydui Valatkei, prašydamas perduoti redaktoriui. Kalbėjau ir apie nuolatinę skiltį: kartą per savaitę, ar dvi, ar bent per mėnesį. Valatka, mano sėkme neabejodamas, pažadėjo perduoti vyr. redaktoriaus ir 9 pavaduotojų tarybos kitą dieną įvyksiančiam posėdžiui. Ten visa mano sėkmė ir pasibaigė. Net atsakymo negavau. Tik po mėnesio, paskambinęs Rimvydui Valatkei, sužinojau, kad jokių rašinių apie išveivą iš išveivų taryba nepriima. Pritrenktas visgi palankiau, kodėl buvo išspausdinti, berods, du Adicko šmeižtarasčiai apie jėzuitus ir jų įsteigtą Čikagos Lietuvių jaunimo centrą. Į tai tik — „na, nežinau...“ Beje, pavasari „Drauge“ skelbtą vieną mano rašinį buvo persispausdinęs Pivello redaguojamas „Lietuvos aidas“, tačiau panašia tema siųstas kitas rašinys turbūt nuėjo į krepšį.

Sveikinu Algimanto Naujokaicio ir linkiu jam sėkmės. „Literatūra ir menas“ puikus savaitraštis, jame buvo išspausdintas pats pirmasis mano rašinys tėvynėje, Lietuvai vos pradėjus laisvėti. Gal būtų spausdinta ir daugiau, bet neberašiau, bandydamas į koki nors visuomeninį dienraštį „prasimušti“. Kaip matote, nepasisekė. „Lietuvos rytui“ atsiskais, tą patį rašinį apie Pasaulio lietuvių centrą nusiunčiau „Veidui“. Ne jokio atgarsio. Tad čia ledai kieti ir stori, kol kas nelūžta.

Buvę Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai, dalyvavę PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavime Seinuose. Iš kairės: gimnazijos kuratorijos pirm. V. Damijonaitis (Vokietija), Australijos LJS pirm. M. Savickaitė, M. Kalainis, V. Jasinskaitė (abu iš Argentinos), D. Lemkienė, V. Lemke, gimnazijos direktorius A. Šmitas (visi trys iš Vokietijos) ir PLJS pirm. M. Stanevičius (Kanada).

kaikio užmoji, dekoju už pastangas ir linkiu jam sėkmės. „Literatūra ir menas“ puikus savaitraštis, jame buvo išspausdintas pats pirmasis mano rašinys tėvynėje, Lietuvai vos pradėjus laisvėti. Gal būtų spausdinta ir daugiau, bet neberašiau, bandydamas į koki nors visuomeninį dienraštį „prasimušti“. Kaip matote, nepasisekė. „Lietuvos rytui“ atsiskais, tą patį rašinį apie Pasaulio lietuvių centrą nusiunčiau „Veidui“. Ne jokio atgarsio. Tad čia ledai kieti ir stori, kol kas nelūžta.

Priešastį turbūt daug: netinka požiūriai, mąstymas, stilius, kalba, arba, kaip žemiau sako, Lietuvos lietuvių išveivų net „iš švarko sagų nemėgsta“. Tokių laišku aš pats esu gavęs: „netikė nei jūs, nei toji jūsų rašliava, kelerius metus prabuvęs, skrendu namo“. Rašytojas laiško nepasirašė, žadėjo Vilniuje prisipažinti, bet į pasimatymą neatvyko.

Į JAV LB penkiasdešimtmečio minėjimą atskridę svečiai mūsų veiklą domėjosi. Keli sakėsi ją mažai pažįsta. Dovanojam minėjimo proga išleistas knygas, jose — mūsų veiklos bent trumpi apmatai. Pavartę teigė randą daug įdomių nežinomųjų. Gal tai padės? Pustrečio šimto jų siunčiam ir į Lietuvą, jeigu būtų pinigų, reikėtų jų kelis kartus daugiau nusijūsti. Šalia to, kažin kokią išveivą iš Lietuvos elitas išsivežė? Gal ir ne per geriausia, nes savo apsiėjimui, ypač oficialioms, mes daug kur klupome. Gal šiek tiek per daug. Atėjo žinios, kad vienas jų per radiją Vilniuje skelbė, jog laikas mus pralengs, kad mes esame nuo kažko atsilėję, kažko pasilėję. Žinios patikrinti nepasisekė. Bet jiems taip gali ir atrodyti. Kad mes ne tokie modernūs, įrodymui turime ir pavyzdžių. Praėjusią vasarą Čikagos apylinkėse

viešėjęs, JAV ambasadorius Vilniuje John Tefft panorą susitikti su lietuviu. Atvyko į gegužinę, į Balzeko muziejų, susitikinėjo su žmonėmis, kalbėjosi, atsakinėjo į klausimus, net į sunkiau angliškai susigraibantių trečiabangių, stovinčio eilės prie cepelinų, kugelio. Maždaug tuo pačiu metu cė atsiradęs Lietuvos politikas, kandidatas į prezidentus, į gegužinę atvykti atsisakė. Ko jam cė stumdysis? Jis norėjo žmonėms kalbėti, bet ne su jais kalbėtis. Kelios minutės gegužinėje, kokia cė kalba? Ar ir tokius ledus mums reikia laužti? Įdomu, kiek balsų toks modernizmas lietuviui politikui Lietuvoje duoda? Pas mus tai kažin ar daug?

*** Pirmadienį prasidėjo sostinės moksleiviams rengiamos priklauso lygų užkardymo renginys „Pasirink obuolį“, kurio tikslas — visapusiškai informuoti jaunuolius apie alkoholio bei narkotikų daromą žalą ir paskatinti juos pasirinkti sveiką gyvenimo būdą. Lapkričio 19-23 d. vyksiantį renginį rengia sostinės savivaldybės Socialinės paramos centro tarnyba „Parama“, jo globėjas — Vilniaus meras Artūras Zuokas. Visą savaitę tarnyboje „Parama“ moksleiviams ir jų tėvams bus skaitomos paskaitos, teikiamos konsultacijos.**

*** Augant prezidento Valdo Adamkaus rėmėjų gretoms, jis antrą mėnesį iš eilės užima pirmąją populiariausių politikų sąrašo vietą. Tai rodo apklausa, kurią lapkričio 8-12 dienomis atliko Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“. Apklauso duomenimis, V. Adamkų remia 69,7 proc. žmonių — 2,7 proc. daugiau nei spalį.**

*** Lietuvos šulinių vandenį naudoti gėrimui pavojinga, nes jis yra užterštas nitratais, rodo Lietuvos geologijos tarnybos bei Respublikinio mištybos centro atliktas tyrimas. Tyrimo duomenimis, 32-55 proc. Lietuvos šulinių užterštumas nitratais viršija leistinas normas. Mažo ploto sodybinuose sklypuose intensyviai ūkininkaujama ir dėl sintetinių bei organinių trąšų pertekliaus, kurio neįsisavina augalai, ir šulinius patenka nitratai bei bakterijos. Labiausiai užterštas Kauno apskrities, mažiausiai — Marijampolės apskrities šulinių vanduo. Šulinių vandenį Lietuvoje vartoja apie 1 mln. gyventojų, daugiausiai gyvenančių kaime ir priemiesčiuose. (BNS)**

*** Griežtinami reikalavimai Lietuvoje veikiančioms įmonėms, užsiimančioms paukštienos importu, tarp jų ir bendroms JAV bei Lietuvos firmoms. Įvežant paukštieną ir jos produktus, pasienio veterinarijos tarnybos postuose turės būti pateikti šios produkcijos kokybės pažymėjimai. Tokiu būdu stengiamasi užtikrinti, kad ant vartotojų stalo patektų tik geros kokybės ir saugūs maisto produktai. Beje, iki šiol į Lietuvą paukštiena ir jos produktai iš JAV nebuvo importuojami. (Elt)**

*** Beveik visą lapkričio mėnesį Pamario krašte pylė lietus, pūtė gana stiprus vėjas. Tad, kaip niekad, šis nelauktas ir netikėtas gamtos akibrokštas paskutinio rudens mėnesio pradžioje visiškai pakeitė Nemuno, Atmatos, Minijos, Skirvytės, Pakalnės, Jūros, Šyšos ir visų kitų Nemuno žemumų upių, taip pat kanalų įprastą vandens tėkmę ir lygį. Labiausiai vandens lygis pakilo Nemune ir jo intakuose, kuriuos juosia Rusnės salą. Čia vanduo šoktelėjo 80 centimetrų. (K,Elta)**

DRAUGAS, 2001 m. lapkričio 21 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Dešimtmetis po JT vėliava

Apsilankymo Ispanijoje metu Lietuvos prezidentas V. Adamkus buvo paklaustas, kodėl Lietuva taip veržiasi į Europos Sąjungą. Jis nedvejodamas atsakė: „Juk mes esame europiečiai!“ Bet Lietuva nori kiek galima greičiau įsijungti ir į kitas tarptautines organizacijas, dėl to, vos nepriklausomybę atkūrusi, skubėjo patekti po Jungtinių Tautų vėliava. Nors kai kurie užsienio lietuviai (o taip pat vadinamieji „modernios Lietuvos intelektualai“) būgštauja, kad mūsų tauta veržiasi į globalines struktūras, vien siekdama „kosmopolitizmo viršūnių“, tuo vargiai galime tikėti. Jau seniai praėjo laikai, kuomet kaimyninių valstybių šovinizmas buvo įtikinęs lietuvių, kad jų kalba „muzikiška“, o tautybė verta paniekos. Lietuvos siekia įsijungti į tarptautines organizacijas šiandien yra daugiausia pagrįsti saugumo ir ekonominės plėtros tikslais.

Lietuva į Jungtinių Tautų šeimą įsijungė 1991 m. rugsėjo 17 d., tad šimet galėjo paminėti pirmojo dešimtmečio sukaktį. Ne vienas prisimename, su koku džiaugsmu priėmėme žinią apie Lietuvos narystę JT, kaip buvo gera matyti trispalvę, suplevėsuotą kitų laisvųjų tautų vėliavų gretose prie JT centrinio pastato New Yorke. Ir po to, kiekvieną kartą, kai JT Generalinėje asamblėjoje dalyvavo (arba kalbėdavau) Lietuvos atstovas, galėjome akivaizdžiai pajusti, kad mūsų tėvynė yra laisva šalis, kitų laisvų šalių bendrijoje: ne vien kukli, nedrąsi stebėtoja, bet aktyvi ir vertinga jos narė. Dešimties metų begyje Lietuva dalyvavo visuose pasauliniuose ir regioniniuose forumuose, ratifikavo tarptautines konvencijas ir sutartis, rėmė Jungtinių Tautų taikos palaikymo akcijas.

O kokių žvilgsnių Jungtinių Tautų vadovybė žiūri į Lietuvą? Kaip Lietuva vykdo visus nario pasižadėjimus? Atrodo, kad tas žvilgsnis labai palankus ir padrašinantis. JT vystymo programos 2001 m. išleistame pranešime apie žmogaus specialinę raidą paskelbta, kad Lietuva pateko į valstybių, pasižymių aukštu žmogaus socialinės raidos indeksu, grupę. Dabar ji jau užima 47-tą vietą. Per tą laiką Lietuva plėtojo bendradarbiavimo programas, susijusias su žmogaus socialine raida. O tos

programos praplečia žmogaus pasirinkimo galimybes, kuriomis siekiama geresnio gyvenimo.

Tiesa, skurdas Lietuvoje, tebelapoja, tebešakoja, vėl dar vartus kilnoja ir galbūt eiliniam gyventojui nelabai aiškūs teigimai, kad kažkas visgi daroma tam skurdui panaikinti (arba bent sumažinti). Kol jis pats geresnį gyvenimo sąlygų nepatyrė, kol tas „skurdo mazinimo pastangos“ nenubyrėjo iki jo pastogės, džiuginti nėra prasmes. Tačiau vis dėlto žingsnis žingsnio siekiama, kad skurdas Lietuvoje netaptų struktūrine problema.

Kaip ir kitos 150 valstybių priklausančių Jungtinių Tautoms, Lietuva yra prisijungusi įsipareigojimų, susijusių su Tūkstantmečio deklaracija. LR prezidento Valdo Adamkaus pasirašyta pernai rugsėjo mėnesį JT viršūnių susitikime New Yorke Deklaracija įpareigoja ne tik savo valstybę siekti socialinės gerovės įgyvendinimo bet dalyvauti, įgyvendinant deklaracijos tikslus pasauliniu mastu.

Šiomet spalio 24 d. sukako 56 metai, kai Jungtinės Tautos siekia „išsaugoti taiką ir saugumą, pletoti draugiškus tautų santykius, pagrįstus pagarba lygių tautų ir tautų apsisprendimo principui“. Nors kiekvieną kartą, kai JT Generalinėje asamblėjoje dalyvavo (arba kalbėdavau) Lietuvos atstovas, galėjome akivaizdžiai pajusti, kad mūsų tėvynė yra laisva šalis, kitų laisvų šalių bendrijoje: ne vien kukli, nedrąsi stebėtoja, bet aktyvi ir vertinga jos narė. Dešimties metų begyje Lietuva dalyvavo visuose pasauliniuose ir regioniniuose forumuose, ratifikavo tarptautines konvencijas ir sutartis, rėmė Jungtinių Tautų taikos palaikymo akcijas.

Kiek pavyksta šiuos kilnius tikslus įgyvendinti? Vienus greičiau ir tiksliau, kiti lieka tik geromis intencijomis. Visgi svarbu, kad kažkas tas intencijas kuria ir stengiasi įsiveisinti ateities siekius įkvepti visai planetai. Kasmet JT ruošia tarptautinius forumus, konferencijas, seminarus, suteikia galimybių įvairių rasių, pažiūrų, įsitikinimų bei kultūrų žmonėms kartu suvesti ir pasidalinti savo patirtimis, rūpesčiais. Bet svarbiausia — vieni kitus pažinti. Tas pažinimas kaip tik yra laidas į taikų sugyvenimą.

GYVENIMAS BE TĖVYNĖS

Iš vokiečių kareivio Heinricho Rossmano — lietuvių partizano „Povo“ dienoraščio

HEINRICHAS ROSSMANAS

Nr. 7

Viena jų man nepažįstama, bet ji didelė geradarė — aprūpina mus pieštukais, popieriumi, medikamentais. Pradėjome išgertuves, o paskui požemio pilyje po medžių šaknimis šokti pasiutpolkę. Šokime neilgai, nes buvo ankšta.

Kai apsirūpinome maisto produktais, Žvirblis man pasakė, kad mes iš bunkerio išeiname žiemoti į butą, o Anupras bunkeryje pasiliks iki žiemos, nes jam reikia susitikinėti su savo mergina.

Apsikrovę didelėmis nešuliais leidomės taku prie upelio ir toliau — prie mūsų virtuvės.

Ar dar yra namuose po spinta, apstatyta įvairiais buteliais, slėptuvė? Prieš spintos gulėjo sunkios lentos, kurių aš negalėjau pakelti. Ne, negali būti. Bitinas patarė man ieškoti šios slėptuvės. Aš judinau name visus baldus ir daiktus, bet slėptuvės negalėjau rasti. Atidarinėjau ir orkaitę, žvilgčiojau į ją, bet nieko neradau. Bitinas išėmė iš krosnies orkaitę, ir tada atsivėrė įėjimas į slėptuvę. Slėptuvėje buvo jauku, pakako šviežio oro, kuris patenka per plytinį kamina. Mus surasti neįmanoma, nes orkaitė iš slėptuvės stipriai pritvirtinama, grindyse — ne plyšelio, todėl rusai gali viską

išgriozti, o mūsų neras.

Kai mes per orkaitę nusileidome į slėptuvę, pamatė, kad čia daug jaukių ir šviesių, nes sienos išklijuotos laikraščiais. Pirmąjį buvimo vakarą Bitinas pasiūlė atšvęsti ir išgerti butelį degtinės. Paskui nuėjome miegoti. Rytą pabudome nuo beldimo. Manėme, jog atėjo rusai, bet mums padavė pusryčius, vėliau — pietus. Taip prabėgo dvi savaitės. Vėl nuvažiavome maisto produktų. Žvirblis ir Anupras išėjo į kitą kaimą arklių, o Bitinas ir aš likome ieškoti vietos, kur būtų galima geriau atlikti šį reikalą ir sužinoti padėtį kaime. Bitinas žinojo visas vietas. Kai grįžo su vežimu Žvirblis ir Anupras, privažiavome prie ūkininko namo. Mano trys draugai įėjo į vidų, nes juos ten pažinojo, o aš pasilikau prie arklių. Paskui įėjome į grūdų sandėlį, ir Bitinas liepė ūkininkui pripilti į maišus grūdų. Ūkininkas, žinoma, nesidžiaugė, kad iš jo paima duoną, bet, atrodo, buvo laimingas, kad mes tokie savarankiški partizanai ir nekeliamie pavojaus jo gyvybei ir sveikatai, nes banditų būna visokių. Išsigandusi ūkininko žmona visą tirtėjo. Prisipylė kiek mums reikėjo, užsukome į tvartą ir išsivedėme vieną karvę, o kita palikome ūkininkui. Kiaulidėje Bitinas nušovė tris kiaules, kurias pakrovėme į vežimą. Taigi paėmėme septynis maišus rugių, maišą kviečių, karvę ir tris kiaules.

Ūkininkas, suprantama, susisielėjo ir įširdo, kad dirbo veltui, tačiau jis žinojo, kad tai iš jo būtų paėmusi valdžia. Mes — cionykštės valdžios priešai, valdžia — mūsų priešas. Ji paimitų iš ūkininko, o mes — vėl iš

valdžios. Bitinas įsakė ūkininkui rytą vidurdienį apie mūsų apsilankymą pranešti milicijai. Karvę papjauti aidavome vežimo ir arklių savininkui, o grūdus ir kiaules sukravėme kitoje vietoje, kur šianakt galėtume skerdieną išmėsinti. Išmėsinėje ir viską paslėpę slaptaime podėlyje, per orkaitę nusileidome žemyn.

1946 metų gruodžio 24 dieną — Kalėdos. Vakare, kai vaikai jau miegojo, šeimininkai pakvietė mus į kambarį švęsti.

1947-ųjų pradžią. Tikime, kad visi vėl naktį, kurie dabar žemėje palaidojo tautų laisvę, bus išstumti visiemis laikams ir kad šiomet mums ateis diena, kai galėsime nutraukti šį žemišį gyvenimą ir grįžti į savo namus. Kupini tokios vilties surengėme šventę. t.y. Naujųjų metų sutikimą. Išgėrė emėme groti: Anupras — akordeonu, Žvirblis — gitara, Bitinas — lūpine armonikėle, o aš — smuiku. Būtų buvę labai įdomu, jei būtume turėję mikrofoną, ir dieną naktį mūsų ieškantys rusai per garsiakalbį išgirstų banditų koncertą. Jie netoli nuo mūsų. Ir ten, kur mums pavojingos ausys taip arti, leidžiame sau surengti naujametį koncertą. Tai mes galime daryti vien dėl to, kad rusai mūsų ieško visur, tik ne čia. Galime sakyti, kad mes su rusais kaimynai, tikrai rusai ir partizanai — kaip katė su šuniu vienoje trobelėje. Jei jie žinotų, po pusvalandžio būtų čia. Bet mūsų šičia niekas negirdi. Mes ne tik grodavome, adydavome puskujines, kelnes, taisydavome avalynę, bet užsimindavome ir kitais darbais. Kartą su šeimininkais malėme mėsą dešroms.

Iš viso žiemai gavome dovanų arba, kalbant bandi-

tiškai, „nusipirkome“ dvi karves, tris kiaules, keturias avis, keturias žąsis, bulvių, kopūstų, duonos. Pačia žemiausia kaina — daugiau kaip už 4,000 rublių.

Jei rusai mylėtų partizanus, jie pamiltų Bitiną. Jis tarp mūsų pats jauniausias, bet žinomiausias politinis organizatorius ir protingas AVS — „partizanų skrudžių“ vadas. Dabar jis itin aktyvus, jau tris dienas spausdina rašomąją mašinėlę. Rusai ir komunistai viską apklijuoja metriniais plakatais, kuriuose agituoja eiti į sekmadienį visoje Lietuvoje vykšiančius rinkimus. Bitinas rašo priešingus atsisaukimus su kari-katūromis ir draudžia gyventojams eiti balsuoti. Šie atsisaukimai išnešiojami visomis kryptimis, platinami tarp gyventojų, klijuojami prie medžių. Organizuoti ir saugoti rinkimų bei priešintis kurstomajam partizanų darbui jau prieš kokią savaitę į kaimą atvažiavo penkiasdešimt rusų. Bet ką galima padaryti, jei kiekvieną rytą prie plakato, dievinancio „tėvelį“ Staliną, atsiranda kitas, nuteisiantis jį mirti? Nieko, nuteisysi kvailą miną ir nuplėsi. Atėjo rinkimų diena. Iš keturių kaimų į rinkimus niekas neatėjo, nebalsavo ir tada, kai pavakare rusai vežimu su urna važinėjo po namus. Niekas nerinko, nes visi rusų nekentia ir buvo skaitę gresmingą paskutinio Bitino atsisaukimo siūlymą: kas balsuoja, tas — mūsų priešas. Rusai įpykė išvažiavo, o mes, vakare sužinoję rinkimų eigą, juokėmės. Ką pasakys aukščiausieji vadovaujantys sluoksniai mieste, rusams grįžus su tuščiomis balsavimo dėžėmis? Kad jie pralaimėjo, buvome dėkingi tik Bitinui.

B. d.

LIETUVOS KARIUOMENĖS 83-OSIOS METINĖS

STASYS IGNATAVIČIUS

Prieš 83 metus, 1918 m. lapkričio 23 d., Lietuvos ministras pirmininkas prof. A. Voldemaras išleido pirmąjį įsakymą dėl Lietuvos kariuomenės steigimo. Ši diena ir laikoma Lietuvos kariuomenės įkūrimo diena ir kiekvienais metais lapkričio 23 d. pažymime Lietuvos kariuomenės įkūrimą. Tačiau norisi paminėti, kad Lietuvos kariuomenės kūrimosi procesas prasidėjo kiek anksčiau.

1914 m. prasidėjus I pasauliniam karui, apie 200,000 lietuvių buvo priversti palikti Lietuvą ir pasitraukti į Rusijos gilumą. Mobilizacija į kariuomenę palietė apie 45,000 Lietuvos vyrų. Jie buvo priversti kariauti su vokiečiais ir jų sąjungininkais įvairių frontų apkausoje.

Dar vykstant karui, sąmoningiausių Lietuvos patriotų tarpe buvo vykdomas kruopštus darbas dėl Lietuvos valstybingumo atstatymo ir, 1917 m. pradžioje įvykus revoliucijai bei carui Nikolajui II atsistatęs sosto, šis darbo procesas įgavo naują pagreitį, susidarė geresnės sąlygos Lietuvos valstybingumo idėją įgyvendinti.

Rusijos revoliucija suteikė galimybę lietuviams siekti Lietuvos nepriklausomybės ne tik Lietuvoje, bet ir pasitraukusiems į Rusiją bei mobilizuotiems į Rusijos kariuomenę. Buvo aišku, kad reikės sunkiai dirbti, kovoti ir savo siekiams paremti ginklu. Po revoliucijos Rusijos armijoje pasireiškė demoralizacijos reiškiniai ir tūkstančiai karininkų ir karių palikdavo savo dalinius ir grįždavo namo. Lietuviai karininkai ir kariai rinkosi Petrapilyje, Voroneže, Vitebske, Smolenske, Tiflisėje ir kt., nes Lietuva dar buvo okupuota vokiečių. Ten jie pradėjo steigti savo komitetas. 1917 m. birželio 7-11 dienomis Petrapilyje įvyko lietuvių karių atstovų suvažiavimas, kurio metu buvo įsteigta lietuvių karių sąjunga, išrinktas centrinis komitetas. Jau suvažiavime buvo kalbama apie Lietuvos valstybės atstatymą, organizuotą grįžimą į Lietuvą ir kt.

Po suvažiavimo imta formuoti lietuviškas kariuomenės dalis, nors tik per didelį vargą buvo gautos tuometinės Rusijos valdžios leidimas steigti tautines kariuomenės dalinius.

Atskirą lietuvių batalioną Vitebske. Jame buvo 1,500 lietuvių karių. Vadovu karininkas A. Juozapavičius (pirmasis karininkas ties Alytumi žuvęs už Lietuvos nepriklausomybę).

Lietuvių atsargos batalionas Smolenske. Jame buvo apie 500 karių. Vadovavo karininkas J. Kubilius;

Rovno lietuvių batalionas. Jame buvo apie 700 karių. Ši batalioną organizavo karo valdininkas V. Černeckis, vadovavo karininkas E. Adomkevičius;

Lietuvių Vytauto Didžiojo batalionas Sibire. Jame buvo apie 500 karių. Vadovavo karininkas P. Linkevičius;

Lietuvių dragūnų divizionas Valke ir jo apylinkėse. Jame buvo apie 150 karių. Vadovavo karininkas J. Mikuckis;

Karso tvirtovės Kaukaze artillerijos lietuvių kuopa; 226-ta lietuvių lauko ligoninė Rumunijoje ir kt.

Lietuvių karių sąjungos centrinis komitetas buvo numatęs suformuoti atskirą lie-

tuvių divizioną, kuri organizuotai, su ginklais grįžtų į Lietuvą ir kovotų dėl laisvos Lietuvos. Tai buvo patvirtinta ir Rusijos XII armijos lietuvių karių atstovų suvažiavime 1917 m. lapkričio 3-4 dienomis Valke.

Lietuvių karių sąjungos centrinio komiteto viltis į Lietuvą sugrįžti organizuotai sužlugdė 1917 m. lapkričio 7 d. įvykęs bolševikų perversmas. Rusijos bolševikų valdžia uždraudė lietuvių karių sąjungos veiklą ir įsteigtiems lietuviškiems daliniams buvo reikalaujama prisijungti prie Raudonosios armijos. Lietuviai atsiskė tai vykdyti, už ką jiems buvo nutrauktas maisto tiekimas ir prasidėjo represijos.

Sibiro Vytauto Didžiojo lietuvių batalionas buvo jėga išformuotas, 5 karininkai ir 3 kariai bolševikų buvo suimti, kankinami ir galop kardais sukaptoti.

Karso lietuvių artilerijos kuopa žuvo 1918 m., turkams užėmus Karso tvirtovę.

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Valstybės Taryba paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Lietuvai valdė karinė vokiečių administracija, tad lietuvių valdžios veikimas buvo labai ribotas ir vokiečių administracijos varžomas. Nepriklausomybės akto paskelbimas buvo džiaugsmingai sutiktas Lietuvos gyventojų, tačiau tai buvo tik faktinis įvykis, nes juridinio pagrindo jis neturėjo — Lietuvos Nepriklausomybės akto nepripažino nei Vokietija, nei Rusija, nei kitos valstybės.

1918 m. vasarą ir rudenį iš Rusijos sugrįžo šimtai lietuvių karių. Jie atnaujino Lietuvos kariuomenės kūrimą. Tai buvo labai svarbu jaunai Lietuvos valstybei. Prie Valstybės Tarybos buvo įsteigta Apsaugos komisija, kuri registravo sugrįžusius iš Rusijos ir kitur lietuvių karininkus ir karius, rinko karines žinias, svarstė galimybes kariuomenei steigti ir apginkluoti. Ši dar vadina- ma Karo taryba, Komisija registravo ir pirmuosius savanorius.

Šis darbas buvo vykdomas labai slapta, nes vokiečiai Lietuvoje dar turėjo didelę valdžią ir galėjo bet kurio metu tai uždrausti. 1918 m. spalio mėn. 11 d. į Vilnių atvyko pirmieji 11 savanorių. Lapkričio 5 d. Vokietijoje įvykus revoliucijai ir pasikeitus vyriausybei, lietuviams atsirado lengvesnės sąlygos šią veiklą vykdyti plačiau.

Lapkričio 11 d. buvo sudaryta pirmoji Lietuvos vyriausybė. Pirmuoju ministru pirmininku ir krašto apsaugos ministru buvo paskirtas prof. A. Voldemaras. Lapkričio 23 d. jis išleido pirmąjį įsakymą dėl Lietuvos kariuomenės kūrimo.

Lietuvos kariuomenės kūrimosi pradžia buvo labai sunki — truko lėšų, ginklų, aprangos, maisto...

Vienas pirmųjų Lietuvos savanorių, dukart Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius, buvęs krašto apsaugos ministras plk. lt. Jonas Variakojis savo prisiminimų knygoje „4 pestininkų Lietuvos Karaliaus Mindaugo pulkas“ rašė: „Nors atrodė, kad maža vilties yra ką tik pradėjusiai kurtis ir silpnai apginkluotai ir kitkuo neapnėpintai kariuomenei atlaikyti bolševikų antplūdį, bet po Lietuvos vyriausybės atsi-

Krašto apsaugos ministerijos štabas (pradžioje). Sėdi iš kairės karininkai: Gavelis, Adomkevičius, Velykis, Merkis, Galvydis-Bykauskas; stovi: Natkevičius, Ingelevičius, Tapubė, Šližys, Liormanas, Michalaukas.

šaukimo iš visų Lietuvos kampų pradėjo plaukti savanoriai, kas ant savo mylimo žirgo, kas tėvo ar brolio vežamas, o kas ir pėsčias su maišeliu ant pečių. Tai buvo kilniausias ir geriausias tautos elementas.

Kariuomenės kūrimosi sąlygos buvo sunkios; tarnavusiųjų caro Rusijos kariuomenėje karininkų, gydytojų ir karo valdininkų, kurie grįžo į Lietuvą, buvo nedaug ir tie išsisklaidę po visą Lietuvą; dalis jų buvo įstraukę į vietos administracinį, švietimo ir ūkinį darbą. Didelė jų dalis dar nebuvo grįžusi iš Rusijos.

Karininkų, gydytojų ir karo valdininkų mobilizacija buvo paskelbta 1919 m. sausio mėn. 15 d., o naujokų, gimusių 1897 ir 1898 m., mobilizacija buvo paskelbta tik 1919 m. kovo mėn. 5 d.

Visa Lietuva buvo padalinta į kelias, taip vadinamas, apsaugos sritis ir tų sričių viršininkais buvo paskirti savanoriai karininkai, kurie, be kitų funkcijų, turėjo šaukti savanorius ir siųsti juos į organizuojamus pulkus ir batalionus.

1-as pestininkų pulkas pradėjo kurtis Vilniuje, bet gruodžio mėn. 17 d. persikėlė į Alytų. Iš pradžių pulkui vadovavo karininkas J. Galvydis-Bykauskas, o kiek vėliau buvo paskirtas karininkas Antanas Juozapavičius.

2-as pest. pulkas kūrėsi pradžioje Vilniuje, o gruodžio 29 d. persikėlė į Kauną. Pirmuoju jo vadu buvo paskirtas karininkas Pr. Liatukas, o po keleto dienų, būtent, gruodžio 28 d., buvo paskirtas karininkas V. Grigaliūnas-Glovackis.

1919 m. sausio mėn. 1 d. pulkas turėjo 150 kareivių ir 15 karininkų.

Pulkininkas J. Petraitis apie šiuos įvykius knygoje „Laisvę ginant“ prisimena: „1918 m. liepos mėn., kada vokiečiai jautėsi dar gana galin- gi, apie mūsų kariuomenės organizavimą negalima buvo nė kalbėti, nes vokiečiai Lietuvai manė prisijungti prie Vokietijos. Todėl tuomet gal ir nebuvo kitos išeities, kaip tik galvoti nors ir apie tą patį Ura- chą. Bet rugpjūčio mėnesio gale, kada jau buvo visai aišku, kad vokiečiai karą pralaimėjo, mūsų Tautos Taryba susirūpino kariuomenės organi- zavimu. Tačiau ir tuomet, dar tik slapta nuo vokiečių, buvo įsteigta Apsaugos komisija. Į tą Komisiją pirmininku įėjo S. Šilingas, karininkas J. Kubilius, Balnaitis ir Alekna. Vėliau buvo pakviesti Liudas Gira, karininkas Nastopka ir gydytojas Nagevičius. Tos komisijos, berods, visas darbas baigėsi milicijos organizavimo bandymu, nes apie kariuome- nę buvo per drąsu kalbėti. Tam tikslui visa Lietuva buvo padalinta į 12 sričių.

Spalio 10 d. tai patį Apsaugos komisijai jau įsakoma pradėti organizuoti kariuome- nę. Komisijos kviečiami, pradėjo rinktis grįžusieji iš Rusi- jos karininkai. Pirmiausia pradėta verstis į lietuvių kalbą

reikalingiausieji karo statutai ir kviešti savanorius.

Lapkričio pradžioje Komisi- jos buvo nustatyta pradėti or- ganizuoti I pest. pulką. Pulką organizuoti buvo pavesta karin- ninkui Glovackiui. Tuo pačiu laiku į Vilnių pradėjo vykti ir savanoriai.

Tuo tarpu vokiečių kariuo- menėje įvyko perversmas. Susi- darė „Soldatenrat“ — Vilniaus vokiečių igulos kariuomenės „Soldatenrat“ — pirmininku buvo išrinktas Aukštuolaitis ir dar trys nariai, vokiečiai kariuomenėje tarnavę lietuviai: Špilmanaitis, Simonaitis ir Kuodaitis. Tokia vokiečių „Soldatenrat“ sudėtis mums buvo labai paranki, juo labiau, kad lietuvių kariuomenei or- ganizuojantis, norėdamas pasinaudoti gera proga, Aukš- tuolaitis dėjo visas pastangas atsiųsti jį priešaiki.

Organizacinis darbas turėjo labai daug kliūčių. Svarbiau- sia kliūtis buvo ta, kad nebuvo nei pinigų, nei ginklų, nei ka- reivinių. Be to, tuo pačiu laiku Vilniuje kūrėsi trys savanorių kariuomenės: raudonarmie- čiai, vokiečių „Freikorps“ (tai tas pats gen. Ruedeger von der Golco „Freikorps“, iš kurio vėliau ir kilo visa bermontija- da) ir lenkų-lietuvių-gudų su- vienytąjį divizioną. Šių kariuo- menių agentai dėjo visas pa- stangas, kad tik nesuorganizuotų Lietuvos kariuomenę. Jie visokiais būdais užgau- lyjo, žemino, atkalbinėjo at- vykstančius lietuvių savano- rius. Tuomet Vilniuje ėjo žydų leidžiamas rusų kalba satyros žurnalas „Lunny Žitel“ („Mė- nulio gyventojas“), kuriame būdavo spausdinamos visokios priekabios nukreiptos ka- rikatūros, pašepimai ir skel- bimai, pavyzdžiui: „Reikia ka- reivių su savo ginklais, dra- bužiais, maistu, kurie tarnau- tų be atlyginimo. Kreiptis į Lietuvos Tarybą, Jurgio pros. Nr. 13“. Bolševikai, kaip paprastai, leido begales visokių proklamacijų, apšaukdami lietuvių „buržu- jais“, baltagvardiečiais, darbo žmonių išdavikais ir t.t.

Nežiūrint visų tų sunkumų ir kliūčių, lapkričio 23 d. buvo paskelbtas mūsų kariuomenei pirmasis įsakymas. Tuo įsaky- mu buvo sudaryta Krašto Ap- saugos Taryba iš trijų as- menų: karininko Nastopkos, gyd. Nagevičiaus ir karininko Chaleckio. Krašto Apsaugos Ministerijos štabo viršininku buvo paskirtas karininkas J. Kubilius, adjutantu — kari- ninkas Juozapavičius. Kari- ninkas Galvydis-Bikauskas buvo paskirtas I pulko vadu vietoj karininko Glovackio. Pradėta organizuoti ir Vil- niaus komendantūra. Komen- dantu buvo paskirtas L. Gira, o jo padojeju karininkas Škir- pa, adjutantu — Gužas. Krašto Apsaugos Ministeriu ir Ministeriu Pirmininku tuomet buvo prof. Voldemaras...

Lapkričio pabaigoje į Vilnių atvyko gen. Kondratavičius. Jis buvo paskirtas apsaugos viršininku. Bet gen. Kondrata- vičius Lietuvos kariuomenės

niekaip negalėjo įsivaizduoti — jis ją laikė rusų kariuo- mene. Kai tik pradėjo eiti pa- reigas, tuojau įsakė karinin- kui Kubiliui pradėti formuoti I gudų pulką. Kada karininkas Kubilius tą įsakymą parašė lietuviškai, tai generolas, la- bai nustebejęs, paklausė jo:

— Razvie u vas priказы pi- šut ne na ruskom jazykie? (Ar pas jus įsakymai rašomi ne rusų kalba?)

Gen. Kondratavičiui šeimi- ninkaujant, štabas mažai te- buvo panašus į lietuvišką įstaigą. Gruodžio 23 d. įvyko triukšmingas karininkų susi- rinkimas, per kurį buvo pa- reikšta gen. Kondratavičiui, kad jie nepripažįsta jo savo viršininku. Tame susirinkime dalyvavo ne tik karininkai, bet ir kiti mūsų Nepriklausomybės kūrėjai. Tai buvo Lietu- vos Nepriklausomybės istori- nis susirinkimas, kuriame mūsų gyvybės klausimas buvo pastatytas ant kortos: žūt ar būt. Ministerijų kabinetas pa- siukeitė. Kabineto priešaky at- sistojė M. Slezevičius. Krašto Apsaugos Ministeriu buvo paskirtas karininkas Velykis, štabo viršininku — karininkas Liatukas, II-rojo pulko vadu — karininkas Glovackis. Gen. Kondratavičius su visais savo artimaisiais draugais iš Vil- niaus išsikraustė. Taip visas rusų lizdas ir išsikirstė. Po to prasidėjo rimtas lietuviškosios kariuomenės kūrimas.

Kiek vėliau gen. Kondrata- vičius su savo šeima išvyko į Gardiną ir daugiau į Lietuvą nebeįgrįžo. Mirė prieš II pasa-ulinį karą Prancūzijoje.

Manau, kad iš šių ištraukų skaitytojams susidarys vaizdas, kokiomis sunkiomis sąlygomis kūrėsi Lietuvos kariuomenė: truko žmonių, lėšų, ginklų, maisto, aprangos, kareivi- nių... grėisė išdavystės, jaunu- tieji Lietuvos valstybėje iš visų pusių ir iš vidaus smaugė Ne- priklausomybės priešai — bol- ševikai, bermontininkai, len- kai, besitraukiantys vokiečiai, du trečdaliai Lietuvos tuomet jau buvo okupuota priešų.

Esant tokiai padėčiai, 1918 m. gruodžio 23 d. Valstybės Taryba M. Slezevičių suteikė įgaliojimus sudaryti II Minist- rų kabinetą. Šią Valstybės Ta- rybos iniciatyvą perėmė dau- gelis karininkų ir radikaliųjų partijų atstovai. Gavęs Vals- tybės Tarybos įgaliojimus, M. Slezevičius Ministrų Kabinete pirmiausia susitinka su vyres- niais karininkais: M. Velykiu, J. Kubiliu, J. Nastopka ir P. Liatuku. Jis jų pasiteira- vo apie kariuomenės stovį. Iš šio pokalbio paaiškėjo, kad karinės jėgos kaip ir nėra, tik Alytuje ir Kaune bandoma or- ganizuoti pirmuosius pulkus, o Vilniuje esą tik kelios dešim- tys savanorių, kurie beveik be- ginkliai ir beveik neapnėpi- nami.

M. Slezevičius savo atsimi- nimuose rašė: „Turėjau jaus- mą tartum esu pasmerktas myriop: be prisirengimo, be prityrimo tokia sunki našta uždėta ant mano pečių. Ka-

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turū Cikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plėkštė ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turū darbo draudimą.
S. Benetis,
tel. 630-241-1912.

V.A.L. Auto Services.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Variklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

Ivairūs

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$35!
8 svarų statinaitė — \$21!
Skambinkite:
708-687-5627.
Pristatome UPS.

Parduoda

Parduodamas automobilis MAZDA MX6, 1991 metų. 209,000 mylių. Kaina \$1,300. Tel. 773-592-3676, Raimonda.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Siūlo darbą

Reikalingi darbuotojai parduotuvėi valymui TN ir IN valstyjose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Honest and responsible lady, to work in good home full time. Gold Coast location. Must have excellent references. Tel. 312-255-1919 or 312-255-1197.

Reikalinga anglų kalbos mokytoja vakarais Lake Zurich ir Wauconda rajone. (12 kelias). Tel. 847-525-1037, Vytas.

Siūlomas darbas prižiūrėti paralyžiuotą moterį Mičigane. Reikia turėti vairuotojo pažymėjimą, gerai mokėti anglų kalbą, kartu gyventi. Darbą pradėti sausio mėn. Kalbėti su Tami, tel. 248-482-4847.

Ieško darbo

38 metų moteris ieško DARBO. Tel. 630-795-0742.

riuomenės nėra. Vilniuje tik keliolika karininkų. Jokios organizacijos. Kiek ir kur yra mūsų kareivių, — niekas nežino. O čia slenka, nors ir netvarkingi, bet dideli bolševikų būriai; čia vėl šiaušiasi ir tik geros progos laukia, kad sukilų prieš mus, lenkai; čia vokiečiai traukiasi ir traukiasi: Vilniaus dienos suskaičytos (10-15 dienų), po to per 5-10 dienų turi būti apleistas Kaunas, na, ir galas — visa Lietuva bolševikų rankose".

Gruodžio 29 d. ministras pirmininkas M. Slezevičius naujai paskirtas krašto apsaugos ministras M. Velykis pasi- rašo atsisakymą į tautą: „Lietuvos piliečiai! Vyrai, ne kartą Lietuvos priešai norėjo uždėti ant mūsų amžiną nepa- keliamą jungą, bet mūsų Tė- vynė nenugalėta. Ji gyva. Šiandien visi išvydome laisvės rytojų švintant; Lietuvos ne- priklausomybė neša visiems laisvę ir laimę; tad ginkime Nepriklausomą Lietuvos Val- stybę! Vienybėje, kaip broliai, pasidavę kiti kitam rankas, eikime drąsiai į kovą, visi kaip vienas stokime už Tėvynę. Lietuva pavojuje! Vokiečių ka- riuomenei atitraukiant, jau įsibrovė Lietuvos svetima Ru- sijos kariuomenė. Ji eina, atimdama iš mūsų gyventojų duoną, gyvulius ir mantą. Jos palydovai — badas, gaisrų pašvaistės, kraujo ir ašarų upeliai. Tad ginkime Lietuvą! Parodykim, jog esame verti amžiais kovotos laisvės; šian- dien Lietuvos likimas mūsų patų rankose. Nelaukdami to- liau nei valandos, kas myli Lietuvą, kas trokšta laisvės, kas pajėgia valdyti ginklą, sto- kime į Lietuvos Krašto Ap- saugą. Būrių būriais eikime iš miestelių, eikime iš visų Lie- tuvos kraštų laisvės ir Tėvy- nės ginti. Stokime drąsiai pir- mū į kovą! Drąsiai be baimės, kaip mūsų tėvai ir senėviai, užstokime priešams kelią, pa-

kelkime žygį už mūsų Motiną Tėvynę, už Lietuvos Valsty- bę".

Po šio atsisakymo paskelbi- mo, dešimtys savanorių rašėsi į Lietuvos kariuomenę Kaune, Panevėžyje, Kėdainiuose, Aly- tuje, Šiauliuose ir kituose Lie- tuvos miestuose ir miesteliuo- se. Viską metę ėjo ginti savo ir vaikų ateitį, ėjo ginti Lietuvą. Kūrėsi sričių apsaugos būriai, batalionai, pulkai... ir jau 1919 m. sausio 16 d. Lietuva turėjo 3,000 karių-savanorių. Tačiau, tai buvo menkutes pa- jėgos, palyginti, kad bolševi- kai Lietuvoje turėjo 3 divizijas su apie 20,000 karių, artilerija ir aviacija, bermontininkai Latvijoje ir Lietuvoje turėjo apie 50,000 tolstančių karių, su panašiomis pajėgomis 1920 m. spalio mėnesį Lietuvą puolė generolo Želigovskio vado- vaujami lenkų legionieriai. Bet, nepaisant visų sunkumų ir trūkumų, lietuvių kariai triuškinio bolševikus prie Kė- dainių, Šėtos, Jiezno, Alytaus, Pagirų, Ukmergės, Panevė- žio, Utenos, Zarasų, Alstos, Kaukonių ir kt., mušė ber- montininkus prie Radviliškio ir Šiaulių, lenkai buvo sustab- dyti Širvintų-Giedraičių-Mus- ninkų ruože ir būtų išvyti iš Lietuvos, jeigu ne Santarvės Komisijos įsikišimas, 1923 m. buvo atkovotas Klaipėdos kraštas. Mūsų kovotojų širdy- se atgimė Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir didžiavirų dvasia, nes jie kovėsi už Tėvy- nę. Amžina garbė žuvusiems, sužeistiems ir kovojusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Jų žygdarbiai amžiams įrašyti į Lietuvos istoriją.

* Tauragėje, Lietuvos di- džiojo kunigaikščio Kę- stutis motorizuotajame pėsti- ninkų batalione, pirmadienį atidarytos dvejos naujos karei- vinių. Jas įrengti Krašto ap- saugos ministerijai kainavo 8 mln. 200,000 litų. (L.R.Eita)

Adutiškiui 500 metų. Lazdinių-Adutiškio etnografinis ansamblis. Vad. Palmira Krivickienė (dešinėje).
Stasio Tumėno nuotr.

ADUTIŠKIO ŠVENTĖ

Pirmą kartą rašytiniuose paminkluose Adutiškis paminėtas prieš 500 metų. 1501 m. Lietuvos metrike užfiksuota, kad LDK Aleksandro dovanojimo raštu Adutiškio dvaras buvo atiduotas Ivanui Kiškai už karinę tarnybą. Su šia data ir buvo siejama Adutiškio 500 metų jubilėjaus šventė.

Šventei pasiruošėme per, palyginus, trumpą laiką — dvi savaites. Mokytoja A. Burokaitė, pritarianti seniūnui A. Piršteliai, kartu su kolegėmis R. Krupenina, A. Burokiene, G. Lazdiniene, J. Maslianikienė pradėjo rengtis šventei. Visur suspėdamos, kaip vijurkas sukosi seniūnas. Miestelis gražinosi, buvo valomos gatvės, tvarkomos kapinės, remontuojami kultūros namai. Vietinė adutiškietė D. Trimonienė surado prieš daugelį metų iš Adutiškio išvykusių adresus. Jie buvo pakviesti į šventę. P. Krivickienė parinko šiai šventei skirtas ansamblio dainas. Dirbo mokyklos bendruomenė, kultūros namų ir bibliotekos darbuotojai: rinko eksponatus liaudies amatų, mokinių piešinių parodomis, buvo ruošiamasi įvairioms sporto varžyboms.

Rugšėjo 15 d. Adutiškio gyventojai, ansambliciai, moksleiviai prie kultūros namų laukė svečių. Atėjo ir lazdūnėms pasiramšiuodami seneliai, kurie buvo pasodinti garbingiausiose vietose. Iš Vilniaus atvyko Seimo pirmininko pavaduotojas, mūsų deputatas Č. Juršėnas, Švenčionių rajono mero V. Vigelio vadovaujama delegacija. Susirinkusius pasveikino ir svečius pristatė seniūnas A. Pirštelis. Č. Juršėnas perskaitė prezidento V. Adamkaus, o meras — Seimo pirmininko A. Paulausko sveikinimus. Gražiai adutiškietis pasveikino rajono kultūros darbuotojai, įteikdami atminimo juostą su šiam jubiliejui skirtu atitinkamu užrašu.

Po sveikinimo kalbą P. Krivickienės vadovaujamas ansamblis pradėjo koncertą-pašnekę. Buvo prisiminta apylinkės istorija, dainuojamos įvairioms istoriniams laikotarpiais pritaikytos dainos.

Mus pasveikino kaimynai — Svirkių seniūnijos saviveiklininkai ir seniūnas Čapskas. Įdomią programą parodė Adutiškio vidurinės mokyklos moksleiviai, Muzikos mokyklą lankantys R. Burokas, R. Pirštelis, J. Sidlauskaitė atliko muzikinius kūrinius.

Adutiškio miestelyje gimę ir užaugę garbingo amžiaus senoliai buvo apvainikuoti žvaigždžių vainikais. Vainikai buvo nuvežti ir dviems šimto metų sulaukusioms moterims, nes jos į šventę negalėjo atvykti.

Savo kūrybos eilėraščių skaitė iš šio krašto kilę poetai A. Skyrelis ir V. Lukša. Fizikos mokslių daktaras K. Valacka prisiminė nelengvą vaikystę ir mirusį Sibirą savo kaimyną Joną Povilėną bei du žuvusius miškuose jo sūnus. Čekienė Ernestina sujaudino klausytojus perduodama sveikinimus nuo Adutiškio dirbusio vargonininko Leono Bielinio dukters ir Čapskių šeimos. Iš Pabradės atvykusi mokytoja J. Cicienienė sveikino adutiškietis, prisiminė savo tėvus, auklėjusius savo vaikus dorais žmonėmis.

Viešnia iš Utenos, muzikos mokytoja E. Panavienė kalbėjo apie savo mamą A. Vileitienę, kuri lenkų okupacijos metais kovojo už lietuvių teises bažnyčioje melstis gimtąja kalba, dalyvavo bažnyčios chore ir įvairiuose renginiuose.

Šventėje dalyvavo garbingo amžiaus sulaukusi jakelietė P. Butelienė su dukra gydytoja Nijole. Savo sveikinimus ji skyrė bendraamžiams ir jaunimui, linkėdama jiems sveikatos ir ilgą gyvenimą. Duktė Nijolė padovanojo bibliotekai knygų. Mokytojams už savo pašaukimą dėkojo seselė kazimierietė Birutė Semėnaitė.

Parapijos klebonas perskaitė iš Adutiškio parapijos kilusio kunigo Skyrelio laišką. Savo kalboje klebonas kvietė parapijiečius būti pakantiems kitos religijos, kitos tautybės, kitų įsitikinimų asmenims.

Vakare koncertavo „Jonis“ ir vyko kuokinė. Kitą dieną, sekmadienį, buvo lankomi mokyklos ir parapijos muziejai, paroda Adutiš-

kio vidurinėje mokykloje.

Į Sumos šv. Mišias iš Vilniaus atvyko vyskupas J. Tunaitis. Šventoriuje svečių pasitiko vaikučiai. Vyskupas su visais šventoriuje buvusiais vaikais pasisveikino. Po Mišių apdalinio pavykslėliais. Šv. Mišių metu buvo paaukota Lukšienės iš Antanų kaimo iškepta duona, gelės. Melėmės už taiką ir Adutiškio parapijos žmones. Išklauseme vyskupo sveikinimų ir įdomaus pamokslą.

Po šv. Mišių buvo nuneštos gelės ant žuvusių kovoję su sovietiniais okupantais lietuvių karių ir partizanų, vokiečių okupacijos metais sušaudytų gyventojų, žydų ir lenkų kapų.

Jubiliejinį žviliuką sodino girininkas Valiukas, vaikai. Dainas apie žuolą dainavo ansamblis. Vyskupas palaimino miestelį ir jo žmones... Visur buvo pakili nuotaika.

Esame dėkingi mokytoja A. Burokai ir kitiems už puikiai organizuotą jubiliejinį renginį-šventę visiems Adutiškio gyventojams.

Dabar miestelyje gyvena 875 žmonės. Jų amžiaus vidurkis 45 metai. Senjūnijoje yra 26 kaimai. Didžiausias Jakelių — 150 gyventojų. Vidurinėje mokykloje mokosi 177 mokiniai. Esame pasienyje, todėl yra muitinės postas, pasienio užkarda. Miestelyje yra 5 parduotuvės, siuvelykla, S. Kricko kepykla, lentpjūvė, girininkija, biblioteka, kaimo kultūros namai. Trečiadieniais ir sekmadieniais susirenka nedidelis turgelis. Iš Gudijos ateina būrelis moteriškių su savo prekėmis, suvažiuoja devėtų drabužių pardavėjai. Veikia du barai.

T. Pivorūnaitė
„Rytas“, 2001 m. lapkričio

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO PARAPIJOS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Šv. Antano parapijos Naujųjų 2002-ųjų metų sutikimas vyks pirmadienį gruodžio 31 dieną: 7 val. vakare bažnyčioje bus šv. Mišios aukojamos parapijos klebono kun. Alfonso Babono; 8 val. kokiečiai ir bendravimas papuoštoje parapijos salėje; 9 val. vakarienė. Bendras dainavimas, šokiai ir džiaugsmingas Naujųjų metų sutikimas su šampano tostais ir sveikinimais. Mašinos bus saugojamos. Dalyvio išlaidos tik 25 doleriai. Prašome apie jį dalyvavimą pranešti Reginei Juškaitėi-Švobienėi iki gruodžio 16 dienos. Regina galima pasiekti jos dienos metu darbovietės telefonu 313-396-0389 arba namų telefonu 248-547-2859.

„LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ“ PROGRAMOS

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės gruodžio mėn. 4 ir 11 d. (antradienio laidose) Šv. Antano parapijos klebonas kunigas Alfonsas Babonas kalbės Advento tema, ypač skiriama dėl amžiaus ar sveikatos negalintiems atvykti į savo parapijas. Gruodžio 25 dienos programoje girdėsitės vysk. Pauliaus Baltakio mintis šventių tema. Šventių sveikinimai prasidės gruodžio 11 dienos laidose. Edvardas Skiotys redaguos lapkričio 27 ir gruodžio 4 dienos laidas. Laidos perduodamos iš WPON AM banga 1460 ir interneto www.wpon.com. antradieniais nuo 4 iki 5 val. po pietų ir šeštadienio rytais nuo 8 iki 9 val. ryto. Valandėlės laidose dalyvavo ir Algis Duoba, pirmininkas Alta Mortgage Funding

įstaigos, padedančios namų pirkėjams gauti paskolas Michigan valstijoje. Jo įstaiga aptarnauja ir interneto svetainę www.altahomeloans.com. Lapkričio 17 dieną, 15 minučių valandėlė buvo įjungta į Alytaus 99 FM radijo stotį. Lietuvoje stoties direktorius Liudas Ramanauskas pravedė pasikalbėjimą su buvusia stoties bendradarbe Paula Wojtan. Paula, tarnaudama Peace Corps, Alytaus rajone vedė savaitinę valandos programą, „Paulos valanda“. Pasikalbėjimo klausėsi giminės, skambino į Detroitą, kad girdėtų „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlę Dzūkijoje.

Tai buvo pirmasis lietuviškų radijo programų sujungimo tiltas. Dėka Paulos pažinčių ir Liudo Ramanausko drašos, gali prasidėti tiesioginės radijo laidos. „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė pavaršarį pradės savo 51-muosius veiklos metus. Programos redaktoriaus Antanas Zaprackas su žmona Stase žiemą praleis Highland Beach, Floridoje, iš kur perduos žinių santraukas.

VYSK. M. VALANČIAUS MINĖJIMAS

Sekmadienį, lapkričio 25-tą dieną, 10:30 val. r. šv. Mišios bus aukojamos už vyskupą Motiejų Valančių. Po Mišių, Šv. Antano parapijoje prasidės vyskupo Motiejiaus Valančiaus minėjimas kartu su pietumis ir programa. Programoje kalbės Stefanija Kaulienė, aktorai Vytautas Ogilvis ir Danutė Jankienė. Minėjimą rengia Stasio Butkaus šaulių kuopa ir Šv. Antano parapija.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ

Sekmadienį, lapkričio 25-tą dieną Dievo Apvaizdos bažnyčioje, 10:30 ryto, pamaldose organizuoti su vėliavomis dalyvaus jaunimo organizacijos ir jų nariai — Kristaus Karaliaus šventės proga. Po Mišių kavinėje kalbės Vincas Kolyčius iš Toronto. Šiai šventei skirta paskaita. Minėjimą rengia Detroito ateitininkai.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Detroito Šv. Antano lietuvių parapijoje sekmadienį, gruodžio 2 dieną 10:30 val. ryto, šv. Mišios, kurias atnašaus vyriausias Šaulių sąjungos iš-eivijoje kapelionas, Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Giedos muz. Stasio Slizio vadovaujamas parapijos choras. 12:15 akademia parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas Lietuvos Respublikos garbės konsulas Michigan valstijoje, Jurgis Jurgutis. Meninės programos dalyje bendras dainavimas, kuriam vadovaus muzikas Stasys Slizys. Minėjimą rengia Detroito Ramovėnai, talčinami St. Butkaus ir „Svyturio“ jūrų šauliai ir birutietės.

DAIL. R. PALUBINSKIENĖS PARODA

Detroito gyvenančios kaulnietės menininkės Renatos Palubinskienos Transiengo meno paveikslų paroda, prasidėjusi 8 m. lapkričio 3 dieną baigsis lapkričio 25 d. CPop galerijoje, 4180 Woodward gatvėje, Detroito. Menininkės paveikslų informacija yra įrašyta galerijos interneto svetainėje www.cpop.com.

„AINIŲ“ KONCERTAS

Kauno muzikos ansamblio

„Ainiai“ koncertas Detroito vyks šeštadienį, lapkričio 24 d., 3 val. po pietų. Po koncerto trumpos vaišės ir pabendraavimas. Koncertą globoja LB Detroito apylinkės valdyba, kuriai pirmininkaus Valdas Pištys.

Im

ST. PETERSBURG, FL

LIETUVIŲ KLUBO 40-TASIS GIMTADIENIS

1961 m. lapkričio mėn. 11 d., St. Petersburgs priemiestyje — Gulfborte buvo įsteigtas Floridos Amerikos Lietuvių klubas, vėliau pakeitęs pavadinimą į Amerikos Lietuvių klubas. Nuo pirmojo susirinkimo Domicelas ir Kazio Staupų garaže, Gulfborte, kuriame dalyvavo 40 asmenų, iki šiandien klubas augo ne tik narių skaičiumi, bet stiprėjo ir finansiskai. Šiandien turimas klubo pastatas su dviem salėmis, prižiūrojimo butu, bibliotekos, baro ir kt. patalpomis įgalina klubo narius maloniai bendrauti tarpusavyje bei darbuotis ir dalyvauti aktyvioje kultūrinėje, visuomeninėje, socialinėje veikloje, puoselėjant lietuviškus papročius ir tradicijas.

Šiai neilinei sukakčiai paminėti Lietuvių klubo valdyba ir direktoriai sudarė komisiją, kuri jau planuoja įspūdingus suaktyvinius renginius.

Pirmuosie pasitarimuose parinktos renginių datos: lapkričio 9 d., penktadienį — suaktyvinių minėjimas, dalyvaujant placijai lietuviškai visuomenei bei kviesiems svečiams, klubo meninių vienetų koncertas ir šampano vaišės; lapkričio 10 d., šeštadienį — suaktyvinių pokylis; programą atlieka ir šokiais groja „Tėviškės“ kapela iš Čikagos; lapkričio 11 d. — šv. Mišios už mirusius Lietuvių klubo narius ir iškilmingi pietūs Lietuvių klube.

Kviečiame visus St. Petersburgo lietuvių ir svečius iš toliau jau dabar kalendoriuje pasižymėti šias datas ir dalyvauti suaktyviniuose renginiuose.

Smulkesnė informacija bus pateikiama vėliau.

IDOMUS PRANEŠIMAS KLUBE

Liepos 29 d. popietę Lietuvių klubo pietų dalyviai turėjo progos išklausti klubo nario Edvardo Lapo pranešimą apie medalių ir ordinų apdovanojimo iškilmes Lietuvos prezidentūroje, Vilniuje. Edvardas Lapas, jo brolis LR garbės konsulas Kanadoje Haris Lapas ir kiti jų šeimų nariai liepos 6 d., Lietuvos Valstybės dienos šventės proga buvo pakviesti į prezidentūrą priimti Vyčio Kryžiaus V laipsnio medalių, skirtą jų broliui Viktorui Lapui, žuvusiam nuo raudonarmėčio kulkos 1941 m. birželio 23 d. lietuvių tautos sukilimo metu. Edvardas papasakojo ir daugiau apie žymenų įteikimą, kuriais buvo apdovanojami ir kiti asmenys savo darbu nusipelnę Lietuvai. Vėliau prezidentūros aikštėje buvo įspūdingas vėliavos pakėlimas, dalyvaujant prezidentui, mūsų kariuomenės daliniam ir kviesiems svečiams, kurių buvo gausiai susirinkę. Popietės dalyviai nuosirdžiai paplojo E. Lapui už įdomų pranešimą.

NAUJI MOKSLO METAI

„Saulės“ lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugšėjo 8 d. Don Vista Community Center, 3300 Gulf Blvd., St. Pete Beach. Kviečiami visi mokyklinio amžiaus lietuviukai. Informacijai

draugas, 2001 m. lapkričio 21 d., trečiadienis

5

IŠGIRDOME APIE LIETUVOS VYČIŲ SEIMĄ

Lietuvos Vyčių 147-tos kuopos pirmininkas Jonas Jonaitis, parvykęs iš Lietuvos Vyčių 88-tojo Seimo, vykusio Lake Buena Vista, FL kurorte, rugpjūčio 12 d. popietėje Lietuvių klube pranešė apie Seimo eigą ir nutarimus. Iš St. Petersburgo veikiančios Lietuvos Vyčių kuopos Seime dalyvavo: J. ir D. Jonaitiai, A. Kirstuk, J. Laurienė, R. Petraitytė ir R. Usvaitienė. Viso Seime dalyvavo daugiau šimto atstovų iš įvairių JAV valstijų. Seimą sveikino JAV prezidentas W. Bush, Lietuvos prezidentas V. Adamkus, Floridos gubernatoriaus Jeb Bush, LR ambasadorius V. Ušackas, LR garbės konsulas vakarinei Floridai Alg. Karnavičius ir kiti organizacijų bei valdžios atstovai.

Iš Seimo padarytų organizacijos veiklos įvairių pranešimų išsėdėtinai L. Vyčių organizacijos didelę ir įvairi pagalbą Lietuvai. Per 2000-sius metus pasiūsta Lietuvos Sveikatos ministerijai 5 talpintuvai su įvairiais medicinos reikmenimis ir vaistais vertės arti 5 mln. dolerių. Nuo nepriklausomybės atgavimo jau pasiūsti 88 talpintuvai vertės arti 68 mln. dolerių. Tęsiama ir finansinė pagalba Šv. Kazimiero kolegijai Romoje, kuriai vien 2000 m. pasiūsta 39,000 dol. finansinės paramos. Nepamirštas ir kard. A. Bačkio prašymas paremti amatų mokyklą jaunuliams Vilniuje. Taip pat finansuojamas ir studentų stipendijų fondas.

Seimo nutarimuose išryškėja Lietuvos Vyčių organizacijos pasiryžimas ir toliau tęsti visokeriopą pagalbą atstautanciai Lietuvos valstybei ir jos žmonėms.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A. ELENA LINA SAUDARGAITĖ ŠIDLAUSKIENĖ

1922.11.1 — 1996.11.22

Žmona, Motina ir Močiutė

Prašome gimines, draugus ir artimuosius prisiminti velionę savo maldose.

Vyras Kazys ir duktė Audronė su šeima

Mylimai Mamai

A. † A.

GRASILIJAI MEILUVIENEI

mirus, sūnui GIEDRIUI MEILUI ir žmonai, LB St. Petersburgo, FL, apylinkės pirmininkei VIDAI MEILUVIENEI, anūkams, giminėms ir visiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Algirdas Duda

Genovaitė Treinienė

Loreta Kynienė

Vacys Petkus

Liuda Petkuvienė

Antanas Adomaitis

Aldona Stasiukevičienė

Alvita Kerbelienė

JAV Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos ir LB St. Petersburg, FL, apylinkės valdybų nariai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Knyga „Lietuvai ir lietuvių“, kuri yra svarbi kiekvienam išeivijos lietuviui, buvo išleista JAV LB 50-cio sukaktuvių proga. Šios istorinės knygos sutiktuves bus gruodžio 1 d., šeštadienį, 7 val. v. PLC, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje. Knygą aptars spaudos bendradarbis Aleksas Vitkus. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir susipažinti su LB veiklos darbais. Bus meninė dalis ir po to vaisės.

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos lietuvių komitetas visus maloniai kviečia į šios parapijos tradicinį pokylį, kuris vyks gruodžio 8 d., šeštadienį, mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. 5:30 val.p.p. ruošiamas pabendravimas, 6:30 val.v. – programa, 7 val.v. – vakarienė ir 8 val.v. – šokiai, kuriems gros Algimantas Barniškis. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais prieš ir po 10:30 val.r. šv. Mišias. Informacija skambinant Evelinai Ozelienei tel. 773-254-7333, Marytei Kinčienei tel. 773-927-4990 arba Salomejai Daulienei tel. 773-847-4855.

Regina Garliauskas-Gobel, gyvenanti Livonia, MI, prasidedama „Draugo“ prėnumerata, mūsų laikraštį remia 50 dol. auka. Didžiai dėkojame!

BAIGTOS FUTBOLŲ PIRMENYBĖS

Lapkričio 18 d. buvo sužais-tos paskutinės futbolo rungtynės „Metropolitan“ lygos „major“ divizione. Jose „United Serbs“ komanda nugalėjo „Kickers“ 3-1. Rudens rate komandos išsiriavo gana keistai, nes pirmąsias tris vietas užėmusios ekipos prarado po 10 taškų. Pavyzdžiui, mūsų „Lituanica“, kuri lygoje vadina „Liths“ vardu, užėmusią 6-ąją vietą, nuo pirmųjų trijų komandų, kurios surinko vienodą taškų skaičių – 17, skiria tik 5 taškai.

Pirmosiose trijose vietose išsiriavo: „Vikings“, „Eagles“ ir „Maroons“. Po jų eina „United Serbs“ – 15, „Lightning“ (ji lenkų spaudoje vadinama „Blyskavica“ vardu) – 14, „Lituanica“ – 12. Tolimesnės

Ateitininkų Kūčių šventė vyks sekmadienį, gruodžio 16 d., 1 val.p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami. Registruokites kreipdamiesi į Liudą Landsbergį tel. 630-792-0616 arba elektroniniu paštu liudas@mindspring.com

Ketvirtadienį ir penktadienį, lapkričio 22 ir 23 d., „Draugas“ nedirbs, taigi penktadienio ir šeštadienio „Draugo“ numeriai neišeis, o šeštadienį „Draugo“ priedas bus išleidžiamas ketvirtadienio numerįje. Gero ir linksmo Pakėkos savaitgalio!

Ateitininkų šalpos fondas, dėkodamas už „Draugo“ paslaugas, ruošiant ASF pokylį (vakariene) bei suvažiavimą, siūnia 100 dol. auką. Nuosirdžiausiai dėkojame!

ŽUVO TRYS LIETUVIAI

Lapkričio 19 d. 2 val. ryto lėktamas apie 100 mylių greičiu Eisenhower greitkelio, automobilis „Accura“, kuriame važiavo Tomas Kuprenas (24 metų iš Bollinbrook priemiesčio), Saulius Pušciauskis (30 metų iš South Gulfport, FL), Valerijus Parutis (38 metų iš Lietuvos) ir Giedrė Danasaitė (21 metų iš Bollinbrook), nuslydęs nuo kelio, trenkėsi į medį. Trys vaikinai žuvo, merginos būklė – kritiška.

vietas užima: „Kickers“, – 9 „Green-White“ – 8, „Schwabben“ – 7 ir pagaliau paskutinėje, dešimtoje, – „Legovia“ (5 taškai).

Beje, lietuvių ekipa, kuri yra naujokė „major“ divizione lauko futbolo pirmenybėse, pagal įmuštų įvarčių skaičių yra trečioje vietoje. Mūsų komandos įvarčių kraštis – 21. Geriausiu šauliu buvo Laimonas Bytautas, pasižymėjęs 7 kartus. Po to rikiuojasi: Juan Beruti su penkiais, Virgis Žuromskas ir Žilvinas Čenys su dviem įvarčiais. Po vieną kartą pasižymėjo: Tomas Mačiulis, Linas Jakovlevas ir Edvinas Trinkūnas. Beje, reikia pasakyti, jog šių metų šalės futbolo pirmenybėse tas pats Bytautas gavo geriausio įvar-

Kalman, Stoltz, Lehar kūriniai – naujoje šviesoje! Atvykę į operetų žvaigždės Erikos Navickaitės koncertą „Dovanoju Tau savo širdį“ sekmadienį, gruodžio 16 d., Maria mokyklos koncertų salėje, turėsite progos pasiklausyti šių bei kitų kompozitorių svajingų melodijų. Bilietai gaunami „Lithuanian Plaza Deli“, 2616 West 69 Street, Chicago.

Skelbimai

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

čių medžiotojo taurę iš visų pirmenybėse dalyvavusių komandų žaidėjų tarpo. Taigi jo rezultatyvumas nebuvo atsitiktinis dalykas.

Čia reikia pažymėti, jog „Lituanicos“ rezervinė vienuolika, dalyvavusi visų „major“ divizijai priklausančių klubų dublerių pirmenybėse, surinko 16 taškų – taigi 4 taškais daugiau, negu pirmoji vienuolika. Jos sąskaitoje – 5 laimėjimai, 3 pralaimėjimai ir vienos lygiosios.

Klubo pagrindinei ekipai geresnės vietos užimti neleido tinkamo vartininko nebuvimas. Mūsų šaliai vartininkai, kaip teigia treneris Gediminas Jarmalavičius, „įleido“ net 8 sulaikyti įmanomus kamuolius. Jeigu taip nebūtų įvykę, lietuviai galėjo atsirasti pirmoje vietoje. E. Š.

liavusias, važiuojant į „Seklyčią“ pietums. Su mumis bendravo kun. Jaunius Kelpšas, jis sukalbėjo maldą.

Po pietų Dalė Murray padėjo susirinkusiems už dalyvavimą ir pranešė gavusi seselių pranciškiečių padėkos laišką už mūsų paramą, skirtą keltuvui senelių priežiūros namams Lietuvoje įsigyti. Tada Sabina Henson, kuri daug padarė prieš šio projekto, papasakojo aplinkybes, kaip buvo sukaupta beveik 3,000 dolerių suma, ir pastebėjo, kad dabar seselėms dar trūksta pinigų.

Angela Leščinskienė paragino narsę įsigyti filmajuostę, pavadintą „Lithuania“, kurią galime gauti „Draugo“ krautuvėlyje. Šioje juostoje rodomi gražūs Lietuvos vaizdai ir pasakojama angliškai.

Po to Stasė Viščiuvienė skaitė savo sukurta eilėraštį, pritaikytą tos dienos nuotakai. Dalė Murray padėjo Stasei už jos atliktus darbus kuopai ir organizacijai, įteikdama jai „Honor Merit“ žymenį. Taip pagerbėme mūsų nusipelnusią narę.

Kartu pasimeldėme, kartu pabendravom, jautėmės kaip viena šeima. Prasmingai išnaudoję laiką, išsiskirstėme iki kito karto.

Angela Leščinskienė

11-ajame Lithuanian Mercy Lift pokilyje „Sveikatos odiseja 2001“, kuris vyko lapkričio 17 d. Brookfield zoologijos sode, dalyvavo: Virginija Jokubauskienė, Rita Kisielienė, Benius ir Vida Grigaliūnai. Visos nuotraukos – Viligailės Landraitienės

11-ASIS LITHUANIAN MERCY LIFT POKYLIS

Lithuanian Mercy Lift pokylis „Sveikatos odiseja 2001“ praėjo su dideliu pasisekimu. Kas metai LML pokyliai ruošiami įvairiose salėse. Šių metų pokylis vyko Brookfield zoologijos sode. Nuostabu, kad lapkričio vidury vakaras buvo šiltas, net mistiškas. Kaip tik tą vakarą zoologijos sodas pasipuošė kalėdinėmis šviesytėmis, kurios rodė kelią iš vieno paviljono į kitą. O šviesyčių reikėjo, nes buvo rūkas. Ne vienam svečiui buvo sunku rasti pastatą per miglą, bet jų laukė Petras Jokubauskas ir Jurgis Lendraitis ir rodė kelią. Svečius „Discovery Center“ sutiko Janina Ruibis, Laima Jurkūnienė, Raminta Jacobs, Virginija Jokubauskienė ir Aušrelė Sakalaite. Iš ten visi važiavo į „Tropikų pasaulį“, kur laukė beždžionės, gorilos ir užkandžiai. Ne vienas iš svečių juokėsi, kad atvažiuojo aplankyti savo giminių! Valandėlė prabėgo greitai ir autobusais visi sugrįžo į „Discovery Center“, kur laukė šilta vakarienė.

Įėjus į salę, tarp gražių gėlių puokščių žibėjo žvakutės. Didžiuliam ekrane skaidrės rodė zoologijos sodo vaizdus ir Lithuanian Mercy Lift aplankytas Lietuvos ligonines. Pokylis komiteto pirmininkė Daina Rudaitienė pasveikino ir padėkojo svečiams už dalyvavimą pokilyje. Daina pakvietė Lithuanian Mercy Lift prezidentę Pranutę Šlutenę, kuri pristatė svečius. Ne mažai svečių atvyko iš toli. Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas atskrido iš Vašingtono. Jis pasveikino ir padėkojo Lithuanian Mercy Lift remėjams už nenuilstamą paramą Lietuvos sergantiesiems. Iš Vašingtono atvyko „Christian Relief Services“ pareigūnas Neil Krizek kartu su Simonu Meiziu, kurio tėvelis tvarko Lithuanian Mercy Lift siuntas Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijoje. 1993 metais „Christian Relief Services“ pradėjo ir dar vis apmoka LML talpintuvų persiuntimo išlaidas. Iki šiol jie yra apmokėję už daugiau kaip 2.5 milijonų dolerių. Simonas, nors tik 18 metų, padėjo vakaro dalyviams už siuntas ir aukas, kurios padeda nupirkti reikalingus vaistus. Kas metai

broliukas Regis ir seselė Dora važiuoja 4 valandas iš Wisconsin, kad galėtų dalyvauti pokilyje. Jie jau 11 metų pripildo mūsų siuntas įvairiais higienos reikmenimis ir medikamentais. Šventėje dalyvavo generalinis konsulas Giedrius Apuokas su žmona dr. Edita Apuokiene ir garbės generalinis konsulas Stanley Balzekas jaunesnysis. Atvyko ir profesorius iš University of Illinois – Chicago. Jau greit bus dešimt metų, kai dr. D. Vidyasagar iš Illinois universiteto padeda Lietuvai, pradėjęs naują programą. Ta programa vis vystoma, bet yra ir daug kitų programų, pradėtų per paskutiniuosius dešimt metų.

Po vakarienos brolių Švabų orkestras linksmino ir šokdino svečius. Kitoje salėje vyko „silent auction“. Svečiai turėjo progos išsirinkti įvairių laimikių. Aušrinės Karaitytės ir Zi-

tos Ewert suorganizuotas aukcionas gausiai prisidėjo prie vakaro pelno. Visi nekantriai laukė laimėjimų traukimo. Lidija Ringienė ir Marytė Nemickienė entuziastingai pranešė laimėjimus. Šių metų laimėtojai buvo iš visos Ameri-

kos kampų. SAS paaugotus du bilietus į Lietuvą laimėjo Peter Bogin, Jr. (Simi Valley, CA), Vyto Lauraičio paaugotus du bilietus į Lietuvą laimėjo John Gustaitis (El Paso, Texas), jam dar sekėsi laimėti ir 250 dol. Tokstančio dolerių sulauks Ona Budnikas (Elizabeth, NJ), 500 dol. — Danutė Leonard (Franklin, WI) ir 250 dol. — Stanley Surantas (Rockford, IL).

Linksma vakaras, linksma nuotaika. Vakaras greitai prabėgo. Daug darbo, daug rūpesčių yra organizuojant pokylį, bet viskas taip greit užsimiršta. Jau kalbėjomes, kur kitais metais Lithuanian Mercy Lift ruoš pokylį. Vieta dar nenumatyta, bet džiugu, kad kitais metais Daina Dumbrienė sutiko būti pokylio komiteto pirmininke, o jos pavaduotoja — Dalia Trakienė. Iš anksto dėkojame Dainai ir Daliai!

Viligailė Landraitienė

Petras Jokubauskas, LML pokylis komiteto narys, kartu su Daina Rudaitiene, pokylis pirmininke, džiaugiasi pasisekusiu vakaru

„Sveikatos odisejoje 2001“. Medardas Karalius, Viktorija Saulienė, LML narys Vacys Šaulys ir Audronė Karalienė.

LML pokilyje tarp palmių – Regina Padleckienė, Stephanie Hamel ir Aleksas Šatas.

Jaunieji pokylis svečiai: Simonas Meizis, Nida Lendraitytė ir Brendan Murphy.

Onutė Arbienė, dr. Kastytis Latoža ir dr. Alvydas Arbas

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS MIRUSIŲ NARIŲ PRISIMINIMAS

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke šių metų lapkričio 10 dieną buvo pasimelsta už ALRK moterų sąjungos mirusias nares.

Kaip visuomet, iškilmingai atšventėme šią dieną. 20-oji kuopa šeiminingai ir su Stase Viščiuvienė, kuopos pirmininke, suorganizavo programą.

Įėjome į bažnyčią procesijos būdu. Priekyje žygiavo Joseph Nedzveckas nešantis Amerikos vėliavą. Paskui ejo Mary Kinčius, nešdama Lietuvos vėliavą, ją sekė tautiniais rūbais apsirengusi Sabina Henson, nešdama Marijos Nepaliaujamos Pagalbos vėliavą. Visa palyda buvo apsirengusi tautiniais rūbais. Po vėliavų procesijos ejo Mary Anna Gerčius laikydama gėlių vainiką.

Moterys, kurios neturėjo tautinių rūbų, per petį buvo persijuosusios lietuvišką juostą arba prisisegusios narės ženklą. Palydint ejo kun. Thomas Koy, parapijos klebonas, ir kun. Antony Markus, šv. Mišių celebrantas.

Prieš šv. Mišias vyko mirusių narių prisiminimo apeigos. Centro valdybos pirmininkė

Dalė Murray priminė, kad meldžiamės ir už mirusius dvasios vadus, ir bendrai už organizacijos mirusias nares, kurios čia nėra išvardintos. Tada bendrai intencijai pirmininkė pakvietė Sabina Henson, centro valdybos sekretorę, uždegti didžiąją žvakę. Po to šaukė kiekvienos kuopos pirmininkę išvardinti kuopos mirusias ir uždegti prisiminimo žvakę; 3 kuopos mirusias nares vardino Angela Leščinskienė, 20 kuopos — Stasė Viščiuvienė ir 75 kuopos — Donna Zilis. Kom buvo skaitomi vardai, tos kuopos narės atsistoję laikė uždegtą žvakutę.

Šv. Mišias atnašavo kun. Antony Markus, mūsų dvasios vadas. Lietuviškai sakė visas maldas, tik Evangeliją ir pamokslą angliškai. Parapijos klebonas visą laiką buvo prie altoriaus.

Skaitymus lietuviškai skaitė Angela Leščinskienė ir Mary Anna Gerčius — angliškai. Auką prie altoriaus nešė Dalė Murray ir Janina Mikutavičienė. Choras, vadovaujamas Algimanto Barniško, mums giedojo, o mes pritardėme.

Taip gražiai pasimeldę, prisiminę anksčiau už mus iške-